

T E D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXVI. št. 2

Ptuj, 18. januarja 1973

Cena 1 din

Kaj prinaša delegatski sistem?

Nov delegatski sistem, ki bi naj prihodnje leto zamenjal skupščinskega, je bil v ponedeljek predmet razprave na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Ormož in predstavnikov drugih družbenopolitičnih organizacij. Uvodne besede je dala članica predsedstvarpubliške konference SZDL Silva Jereb.

Takoj v uvodu je povedala, da novi sistem še ni v javni raupravi in da gre za osnutke. Nato je govorila o načelnih izhodiščih novega sistema in poudarila, da bo z uveljavitvijo delegatskega sistema dobil naš delavec in občan – samoupravljalec možnost neposrednega soodločanja pri posameznih vprašanjih. Bodoči delegati bodo voljeni neposredno v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Tako bo baza dobila možnost vsebinskega vključevanja v odločanje, saj praviloma delegat ne bi bil profesionalec in tudi ne vodilni delavec gospodarske ali druge organizacije. V osnovi gre za čim večji odmik od tako imenovane predstavniške demokracije in za približevanje odločanja neposrednim delavcem in občanom.

Daljši časa je Silva Jereb zadržala pri delegatskem sistemu v občini. Po novem bi naj občinska samouprava bila organizirana tako kot republiška; bilo bi naj več zborov: gospodarski, kulturno politični in socialno zdravstveni zbor. Po nekaterih predlogih bi bil v občini še enotni zbor in zbor delegatov krajevnih skupnosti ter občinski zbor. Delegacije v posamezne zbornice volijo temeljne organizacije združenega dela, krajevnih skupnosti in po nekaterih predlogih tudi interesne samoupravne skupnosti.

Nedvomno je res, da bo delegatski sistem in s tem odločanje delovnih ljudi toliko bolj zaživel, koliko bolj bo razvito samoupravljanje v osnovi. Razprava, ki je sledila uvodni besedi, je pokazala predvsem skrb

Ormožanov, ali bodo manj razvite družbenopolitične skupnosti v novem sistemu deležne večje pozornosti naše družbe. Ali bodo področja z majhnim številom zaposlenih in občanov sploh ter tako z manjšim številom delegatov na ravni republike sploh kaj dosegla ali bodo spet preglasovana? Ali bodo številni predstavniki razvitih sredin razumeli stisko, denimo treh Ormožanov in glasovali za dobrobit in razvoj tega manj razvitega območja? Sprejem zakona o manj razvitih dokazuje nasprotno, saj je bil sprejet zato, ker samoupravno sporazumevanje ni bilo uspešno. Pa tudi do sedaj naši poslanci niso ničesar dosegli, čeprav niso bili zmeraj tihi.

Mnogo govora je bilo okrog regionalnega povezovanja, v katerem vidijo Ormožani (kljub vsemu!) vsaj delni izhod iz navedenih problemov. V razpravo se je sicer prikradla bojazen ali regionalno povezovanje ni tiho vračanje k starim okrajem. Vendar to ne bi bilo niti tako hudo. Obstaja bojazen formiranja neproduktivnih centrov, ki bodo v breme gospodarstva. Dosedanji sistem regionalnega povezovanja te bojazni ne potrjuje in tudi predvidene spremembe ne prinašajo nič takega. Potrebno bo le spremeniti sestavo medobčinskih svetov tako, da bodo poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, člani sveta tudi predstavniki interesnih samoupravnih skupnosti. V splošnem pa regionalno povezovanje lahko pomeni tudi uspešen in enoten nastop velikega območja na nivoju republike.

Nov delegatski sistem nalaga precej zahtevano in odgovorno delo. V Ormožu so do sedaj evidentirani delegati predvsem iz vrst uveljavljenih družbenopolitičnih delavcev, kar pa ne ustreza ciljem novega sistema. Premalo je mladih, žensk in neposrednih proizvajalcev. V Ormožu bo z izborom delegatov hudo, če izključimo vodilne delavce. V razvitih velikih gospodarskih središčih je mnogo naprednih mladih ljudi, takih pa v Ormožu skoraj ni. Zato so ob koncu sprejeli sklep, da je potrebno z evidentiranjem nadaljevati ter mladim ljudem omogočiti uveljavitev ter zanje organizirati posebne oblike izobraževanja, kjer bi jih seznanili z osnovami delegatskega sistema, ustavnimi spremembami in gospodarskim razvojem občine. Poleg tega bodo v treh krajevnih skupnostih (Središče ob Dravi, Kog, Tomaž) v dveh gospodarskih in eni negospodarski organizaciji formalizirali poskusne delegatske samoupravne skupnosti.

PRIPRAVE NA KRAJEVNE KONFERENCE SZDL v ormoški občini

Krajevne konference socialistične zveze bodo letos posvečene krajevni problematiki. Poleg pregleda dela društev in organizacij na področju posamezne krajevnosti bodo ocenili tudi medsebojno sodelovanje in dopolnjevanje med organizacijami. Na Kogu so prepričani, da je to sodelovanje dobro in da ga bo konferenca prav gotovo pozitivno ocenila. Nekoliko večji problemi bodo pri oceni razvoja samoupravljanja v kmetijstvu. Ob razpravah o zakonu o združevanju kmetov so se le-ti odločili razvijati obstoječi kooperacijski sistem, to je sodelovanje z obratom „Jeruzalem“ Ormož. Ta kooperacija pa je po nekaterih ocenah preveč trgovsko usmerjena.

Na področju ormoške občine potekajo te dni intenzivne priprave na konference krajevnih organizacij socialistične zveze. Minulo soboto smo se udeležili takšnega pripravljalnega sestanka na Kogu. Prišla sta tudi predsednik in sekretarka občinske konference SZDL Ormož Vlado Ožbolt in Marica Brazda.

zato bo potrebno angažirati vse sile, da se odnosi izboljšajo. Kmetu je potrebno tudi priznati status, ki mu gre, saj bo le tako postal bolj zainteresiran za sodelovanje. Res je, da je družba v zadnjih obdobjih šla nasproti kmetom, vendar prepočasno. Na Kogu in okolici je precej močnih, preusmerjenih kmetij, ki si želijo sodelovati v poštemem kooperacijskem odnosu. Ne bi pa smeli pozabljati, da je na območju občine Ormož vsaj 80 odstotkov kmetijskega potenciala v zasebnih kmečkih rokah, ki je kljub vsem prizadevanjem še vedno zapostavljen in zato manj učinkovit.

Kljub temu, da bodo letos krajevne konference le delovne, bodo po potrebi izvedli tudi volitve. Na Kogu so sklenili v upravni odbor vključiti več žensk (sedaj samo ena) in mladine.

Ob koncu je tekle beseda tudi o novih zakonih, ki urejajo odnose v kmetijstvu in kmetijstvu sploh. Na Kogu bi o tej zakonodaji radi slišali kaj več.

Klub ptujskih študentov odslej v Ptuj

V delavskem domu „Franc Kramberger“ v Ptuj, je bil v soboto popoldne, 13. januarja 1973, prvi zbor ptujskih študentov, ki študirajo v Mariboru. Znano je, da je doslej klub ptujskih študentov deloval le v Ljubljani. Z razvijanjem višjega in visokega šolstva v Mariboru in vse več ptujskih maturantov se odloča za študij v tem drugem slovenskem visokošolskem centru, vendar doslej niso bili organizirani v klubu. Zato je nad 40 študentov, ki so se zbora udeležili, soglasno sklenilo, da se ptujski študenti, ki študirajo v Mariboru vključijo v enotni klub ptujskih študentov.

V zvezi s tem so na zboru tudi dopolnili svoj statut, v katerem velja posebej omeniti, da bo odslej sedež kluba v Ptuj in ne več v Ljubljani. S tem bo omogočena lažja povezava med študenti, ki študirajo v Ljubljani in v Mariboru, obenem pa bo tudi večja povezanost študentov z vsem družbenim dogajanjem v občini. Povečali so tudi število članov izvršnega odbora kluba, ki sedaj šteje 10 članov, po 5 iz vsakega visokošolskega središča.

Predsednik kluba ptujskih študentov – Božo GLAZER, študent, 4. letnika fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, je na zboru podrobneje poročal o dosedanjem delu kluba in spregovoril o njegovih prejšnjih nalozah. Na osnovi tega so potem sprejeli vsebin-

ske bogat program dela. V njem velja predvsem omeniti redno spremljanje družbenega dogovora o štipendiranju, srečanje s ptujskimi dijaki, na katerem jih bodo seznanili s pogoji študija na višjih šolah in fakultetah, namesto akademskega plesa pa bodo izdali bilten kluba ptujskih študentov, v katerem bodo podrobno opisali zgodovino kluba, objavili program svojega dela in seznanili javnost s študentskim amandmajem. Poleg tega želijo objaviti odlomke iz seminarjskih naloz študentov, ki obravnavajo problematiko ptujске občine.

V svojem programu dela so predvideli tudi razgovor študentov z družbenopolitičnimi delavci ptujске občine. Do uresničitve te naloge bo prišlo že jutri, 19. januarja v klubu mladih v Ptuj. Na tem razgovoru se bodo pogovorili predvsem o štipendijski in kadrovski politiki v občini, o problemih odhajanja kadrov iz ptujске občine, o socialni strukturi študentov, saj je znano, da je število študentov iz delavskih družin v stalnem upadanju in jih je sedaj komaj slab četrtina. Posebej bodo spregovorili še o odnosih med štipenditorji in štipendisti, ki so doslej zreducirani več ali manj le na nakazovanje štipendij, mnogo premalo pa je seznanjanja štipendista z njegovim bodočim delovnim mestom in s problemi kolektiva. (Nadaljevanje na 11. strani)

vreme

do nedelje, 28. januarja 1972

Zadnji krajec bo v četrtek, 26. januarja ob 7.05.

Napoved: Od nedelje, 21. do ponedeljka, 22. januarja bo verjetno snežno, nato bo spremenljivo in mrzlo. Vmes se bo verjetno toliko otoplilo, da bo v nekaterih krajih izdatneje snežilo. Od 26. dalje bo lepo in oster mraz.

Alojz Cestnik

JR

Ob obnovi in razširitvi šolskega prostora v bistriški občini

2. junija 1968 so se občani Slov. Bistrice in pozneje delovni ljudje v gospodarskih organizacijah na referendumu nesebično izrekli „ZA“ uvedbo občinskega samopriskpeva za obnovu in razširitev šolskega prostora v občini. Ta datum je začetek stalnega zbiranja namenskih sredstev za reševanje perečih problemov v šolstvu.

Letos, ko se samopriskpek izteka, je bilo uresničenega le manjši del zastavljenega programa. Z investicijskimi naložbami nad 16.600.000 din so rešili komaj tri območja: makolsko, poljčansko in delno bistriško. Odrpta pa je še vedno že sprejeta programska naloga, obnoviti še preostalih 14 šolskih zgradb v občini. To je zgradb, od katerih so v marsikateri razmere že danes take, da ne zagotavljajo niti varnega bivanja, kaj šele normalnega izvajanja šolskih programov. Ze dejstvo, da je bilo 9 od teh šol zgrajenih pred 20. stoletjem to potrjuje. 13 šol v občini je brez kabinete pouka, v 10 šolah sanitarije ne zagotavljajo higienskega minimuma, le 4 šole imajo po normativih urejene mlečne kuhinje, le tri šole imajo centralno

ogrevanje in samo pri eni šoli je ustrezna telovadnica. Vse te pomanjkljivosti v končni fazi vplivajo še kako tudi na slabši učni uspeh učencev.

Ze ta bežni prikaz trenutnih razmer v šolstvu nas privede do spoznanja, da je treba vsa trnerešena vprašanja v šolstvu reševati vztrajno in nujno.

Zato stojijo v občini Slov. Bistrica pred neodložljivo skupno nalogo, zagotoviti v najkrajšem času še 13.000.000 din za dokončno uresničitev zastavljenega programa. Dosedanje zastojanje pri izpolnjevanju programa je pogojeno s počasnim dotokom sredstev in močnimi inflacijskimi gibanji, ki so se odražali v ceni gradbenega materiala in storitev, ki so se v petih letih povečala za nad štirinokrat. Ta spoznanja torej narekujejo novo nalogo: akcijo za podaljšanje občinskega samopriskpeva za obnovu in razširitev šolskega prostora. Ta ne bo lahka, toda ob enotnosti, solidarnosti in nesebičnosti vseh, ki so kakorkoli zainteresirani za vzgojo otrok in prek njih za varen, lepši jutrišnji dan, vsekakor uresničljiva.

DAKO

ŠOLSKO LETO 1971/72 V ORMOŠKI OBČINI

Občutno zmanjšanje osipa

Podatke o učno vzgojnem delu osnovnih šol zvmemo navadno takrat, ko pedagoški svetovalci napišejo poročila za občinsko skupščino. Tako je bilo tudi v Ormožu. Poročilo je napisal Stane Stanič.

Delo osnovnih šol na področju ormoške občine je bilo v šolskem letu 1971/72 nekoliko spremenjeno. Medtem ko se organizacijska in geografska struktura ni spremenila, je opaziti bistvene premike pri številu učencev, le-to se je v zadnjih štirih letih zmanjšalo za 260, od tega samo v obravnavanem šolskem letu za 93. Ni dvoma, da gre nekaj znižanja na račun posebne šole, ki je bila v Ormožu ustanovljena pred štirimi leti. Lansko šolsko leto je imela v dveh razredih 42 učencev.

Število oddelkov se v zadnjih štirih letih ni skoraj nič spremenilo. Na razredni stopnji je bilo v obravnavanem obdobju 61 oddelkov, na predmetnem pa 50. Na posamezni oddelek pride približno 25 učencev; to razmerje velja za razredno in predmetno stopnjo. Glede na padanje vpisa v I. razred je v bodoče vprašljiv obstoj samostojnih oddelkov na šolah Hum, Kog in Runeč.

Učni uspeh je bil v šolskem letu 1971/72 zadovoljiv in znaša 92 odstotkov. Ravnatelji so z uspehom na splošno zadovoljni, čeprav je za nekaj več kot 2 odstotka nižji od leta prej. Stane Stanič je v svojem poročilu zapisal, da tako pavšalno zadovoljevanje z uspehom ne more roditi željenih rezultatov. Gre za 59 učencev, ki bi se zanje dalo kaj več storiti. Potreben bi bil večji čut odgovornosti in večje prizadevanje učiteljev za vsakega posameznega učenca ter večji interes staršev za napredek njihovih otrok. V vsakem primeru bi namreč moralo zvišati učni uspeh dejstvo, da je 42 učencev obiskovalo posebno šolo.

Na popolnih osemletkah je največji uspeh dosegla osnovna šola Središče ob Dravi (97,4 %), sledijo

Tomaž (94,5), Velika Nedelja (93,7), Ormož (92,7) in Miklavž pri Ormožu (88,6 %). Na podružničnih šolah je na prvem mestu Hum (96,4 %), sledijo Runeč (93,4), Podgorci (86,8), Kog (86,7) in Ivanjkovci (85 %). Razlike med posameznimi šolami so bile mnogo večje kot leto prej. Takrat je znašala razlika samo 4,2 %, medtem ko se je v šolskem letu 1971/72 dvignila na 8,8 % (Primer: Središče—Miklavž).

Med posameznimi razredi je najslabši uspeh zabeležen v prvem, kar je vsekakor presenetljivo. Na vseh šolah je delovala mala šola, ki so jo obiskovali vsi učenci. Skoraj na vseh šolah so bili ustanovljeni vrtci. Vsa ta prizadevanja pa niso rodila uspeha kot je bilo pričakovati. Uspeh v I. razredu je najslabši. Vrtci po enem letu dela resnično ne morejo dati kakšnih posebnih uspehov, male šole pa le delujejo že več let. Mnogo otrok, ki so zaostajali v I. razredu je odšlo v posebno šolo. Vodstva osnovnih šol se še naprej pritožujejo, da mentalna sposobnost mnogih otrok ni takšna, da bi lahko sledili rednemu pouku. Kategorizacijo učencev bo tako potrebno opraviti že v vrtcu ali mali šoli pred vstopom v osemletko.

Od generacije učencev, vpisanih v šolskem letu 1964/65, ki so lansko leto dokončali osemletno šolanje, se je od 334 vpisanih učencev osulo 127 ali 38 odstotkov. Lansko leto ni bil izračunan osip, zato naredimo primerjavo z letom 1962/63, je znašal za občino Ormož 51,2 odstotka. Primerjava s sedanjim nam pove, da se je osip znižal za 13,2 odstotka, kar je vsekakor velik uspeh. Osip je namreč osrednji problem šol na sploh.

Podatki kažejo, da je v VII. razredu končalo šolsko obveznost 52 učencev, kar je nedvomno veliko število. V zvezi s tem se poraja vprašanje, ali je bilo res nujno, da je teh 52 učencev bilo le eno leto nesposobnih za prestop v višji

V ORMOŽU BO DO LETA 1976 PRIMANJKOVALO 747 STANOVANJ

Gradnja stanovanj v ospredju

Stanovanjsko gospodarstvo se je v Ormožu začelo po letu 1965 razvijati na družbenih in ekonomskih osnovah. Takšen način dela je postavila resolucija zvezne skupščine o nadaljnjem razvoju sistema stanovanjskega gospodarstva. Nosilci financiranja so postali delavci v organizacijah združenega dela. Izvedena pa je bila tudi valorizacija najemnega stanovanjskega sklada, kot osnova za določanje realnejših stanarin. Tako je bil uveden sodobnejši način gospodarjenja s stanovanjskimi hišami in stanovanji.

Po tem obdobju se je začelo uveljavljati načelo, da je graditev stanovanj poleg delovne organizacije in širše družbenopolitične skupnosti predvsem stvar občana. Tako stališče je močno razvilo zasebno iniciativno. Prišlo je do močnih in spodbudnih premikov v zavesti do ustvarjalnega vključevanja občanov v stanovanjsko graditev. Logična posledica tega je bilo občutno povečanje stanovanjskega fonda. Tako se je v tem obdobju obseg sredstev, ki so jih občani neposredno od svojega osebnega dohodka vlagali v stanovanjsko gradnjo, zelo povečal.

V tem obdobju so delovne organizacije samostojno razpolagale s sredstvi obveznega stanovanjskega prispevka, razen s sredstvi za delno nadomestitev stanarin. Delovne organizacije stanovanjskega prispevka niso vedno prošle smotno in pri tem večkrat niso upoštevale programa za reševanje stanovanjskih problemov. V prvi vrsti so skrbele za visokokvalificirane kadre in pri tem zelo pogosto pozabljale in zastavljale revnejše delavce, ki pa so bili stanovanja mogoče bolj potrebni. Posledica takšne stanovanjske politike v minulem obdobju je tudi ta, da nekaterim kategorijam delavcev in drugim občanom niso zagotovljena stanovanja niti v prihodnosti.

Ob dosedaj veljavnem zbiranju in trošenju sredstev je bilo v občini Ormož v obdobju 1966/71 zgrajenih skupaj 243 stanovanj, od tega zasebnih 237. Podatek dovolj zgovorno prča, da je bila zasebna stanovanjska gradnja zelo intenzivna, medtem ko je udeležba družbenega sektorja minimalna, saj je bilo zgrajenih samo 6 stanovanj ali 2,4 odstotka. Za krepitev družbenega stanovanjskega fonda je tako rast odločno premajhna.

Tu je še nekaj drugega. Ves obstoječi stanovanjski fond v občini ne zadovoljuje sedanjih in naraščajočih potreb prebivalstva.

Popis prebivalstva in stanovanj, ki je bil izveden 1971. leta, je pokazal, da je na področju občine 4.766 stanovanj, od katerih je bilo do leta 1918 zgrajenih 2.884. Od leta 1919 do 1945 je bilo zgrajenih 686 stanovanj in od 1945 do 1960 pa 603. Po 1960 je bilo v ormoški občini zgrajenih 567 stanovanj ali 11,8 odstotkov vseh.

razred, medtem ko so vseh ostalih 7 let redno napredovali. Precej podobna situacija je z 49 učenci v VI. razredu.

Najnižji osip je prikazala osnovna šola Miklavž pri Ormožu (29,8 %), najvišjega pa šola Tomaž (47,6 %). Razlika med obema šolama je celih 17,8 odstotka. Zelo visok osip je imela tudi osnovna šola Velika Nedelja (44,9 %). Jr

Stalno naseljenih je 4.620 stanovanj, medtem ko je 57 stanovanj začasno naseljenih in 89 opuščeni za daljši čas. V 4.462 stanovanjih stanuje po eno gospodinjstvo, v 150 po dve in v 8 po tri in več gospodinjstev. Po lastništvu je 462 ali 9,7 odstotkov družbenih stanovanj in 4.304 zasebnih.

Tako vidimo po eni strani opuščena in začasno naseljena stanovanja, na drugi strani pa gospodinjstva, ki prebivajo v nestanovanjskih prostorih. V občini je skupno 4.780 gospodinjstev, od katerih prebiva v pravih stanovanjih 4.677, medtem ko so v 7 primerih naseljeni poslovni prostori, v 30 primerih pa drugi prostori za zasilno stanovanje.

Slaba stran razpoložljivega stanovanjskega fonda je tudi v tem, da je poleg velike udeležbe starih stanovanj (60 %) še precejšnja utesnjenost prostorov. Na področju občine je 2.343 stanovanj, kjer je stanovanjska površina na prebivalca pod povprečjem — 14 kvadratnih metrov. Kritično utesnjenih stanovanj, kjer pride samo 8 kvadratnih metrov ali manj na družinskega člana, je 630.

Pri ugotavljanju primanjkljaja stanovanj moramo upoštevati sedanja in bodočo situacijo. Če se postavimo na stališče, da bi imelo vsako gospodinjstvo svoje stanovanje, potem po navedenih podatkih primanjkuje v občini le 37 stanovanj. V danem primeru je takšen nin ugotavljanja stanovanjskega fonda neuporaben, ker je potrebno upoštevati še mnogo drugih objektivnih kriterijev. Tako npr. naseljene poslovne prostore (7) zasilna stanovanja (30), stanovanja z dvema ali več gospodinjstvi (155), utesnjena stanovanja do 6 kvadratnih metrov na stanovalca (285) in podobno. Če upoštevamo samo navedene primere, dobimo stanovanjski primanjkljaj, ki znaša 514 stanovanj.

Do leta 1976 se bo po nekaterih ocenah povečalo število manjkajočih stanovanj tudi zaradi naravne rasti prebivalstva oziroma povečanja števila gospodinjstev (170), zaradi normalne obrabe stanovanj (48) in zaradi rušenj v zvezi z urbanističnim načrtom in drugo (15). Tako je realno pričakovati, da bo do leta 1976 primanjkovalo v Ormožu skupno 747 stanovanj.

Kakó bodo v Ormožu takšno stanje vsaj delno sanirali pa boste lahko brali prihodnjič.

PLANINCI PREŽIVELI NEDELJO NA RIBNIŠKI KOČI

Planinsko društvo Ptuj je v nedeljo priridelo izlet za 50 mladincev in pionirjev na Pohorje, kjer je že dovolj snega, da so lahko pokazali svoje smučarske veščine. Z avtobusom so se iz Ptuja pripeljali do Pesnika pod Ribniško kočo, odkoder so peš nadaljevali pot do svojega cilja. Vseh 50 otrok se je pod vodstvom osmih odraslih oseb zdravih vrnilo domov s njihovega prvega letošnjega smučanja. Če v nižjih predelih še ne bo v doglednem času padel sneg, bodo takšni nedeljski izleti pravgotovo postali številnejši.

Vsebinske spremembe v šolanju

Letošnje leto bo za naše šolnike dokaj zahtevno. Čas nas sili v spremembo kvalitete in vsebine pouka. Večji poudarek bo potrebno dati splošnemu izobraževanju, kar je za naš samoupravni sistem še posebej pomembno.

Na področju vzgoje in izobraževanja je gledanje v prihodnost potrebno bolj kakor na katerem koli drugem področju družbenega življenja in dela. Sedanji osnovnošolci bodo šele čez 10 ali več let poklicno aktivni, zato jih je treba že zdaj usposabljanje za takratne razmere, ki se bodo od sedanjih gotovo močno razlikovale. Gre za tako imenovano idejnost pouka v sistemu izobraževanja in vzgoje. Ta smoter zasluži posebno pozornost, saj usmerja delovanje šole tako, da si bodo učenci pridobili „znanstveni“ pogled na svet in bodo spoznali sodobne dosežke marksizma na področju družbenih ved. Vse to pa seveda razvojni stopnji otrok primerno.

Uresničevanje tega smotra kaže v naši praksi najrazličnejše odmike in stranpota. Zato bo letos potrebno kritično pretresti vsebino dela v osnovnih šolah in šolah sploh. Čutiti je tudi odpore proti vsej vzgojno izobraževalni politiki, ki je prešla od besed k dejanjem po pismu predsednika Tita. Čutiti jih je na primer v odnosu do samoupravljanja, odpori pa so tudi v apolitični, neangažirani šoli, ki so tako močni, da učitelji marsikdaj ne upajo govoriti o religiji, marksizmu, socializmu ipd. Vzroki za vse te nepravilnosti so različni, najpogostejši pa so pravgotovo v nezadostni usposobljenosti učiteljev, da bi elemente idejnosti aktivno vtakali v široko vzgojno izobraževalno delovanje šole. Z namenom, da bi na tem področju steklo delo bolj učinkovito, bo letos organizirano za vse učitelje obvezno družbenopolitično izobraževanje. Tako bo v naših šolah potekal pouk v skladu s

spremembami, ki jih lahko zasledujemo že sedaj in ki zahtevajo vedno večjo razgledanost in splošno izobrazbo.

V nekaterih deželah podaljšujejo osnovnošolsko obveznost na devet in deset let. Tudi pri nas nekateri razmišljajo o tem. Podaljševanje šolske obveznosti pa ni tako nujno potrebno, saj večina učencev po končani osemletki nadaljuje šolanje na srednjih in drugih šolah. Kar je bil nekoč privilegij bogatih, postaja sedaj potreba za množice. Tehnična revolucija se ne dozvoljuje samo z osnovnošolsko splošno izobrazbo, temveč zahteva več.

Povsem nerealno je dohajati napredek znanosti z dodajanjem učne snovi. Tako težnje so še vedno prisotne v učnih načrtih naših osnovnih šol; zlasti še velja ta ugotovitev za učbenike. Šola mora prenesti težišče svojih zahtev na učenca in ga naučiti razvijati mišljenje, tehniko učenja in pomnenja funkcije, predvsem logično mišljenje.

Poleg sprememb v izobraževanju prinaša čas novosti tudi v vzgojno delo. Nekeč je bil glavni smoter vzgojiti proizvajalca in državljan, ki je pasiven in discipliniran opravljalec navodil. Samostojnost, izvirnost, ustvarjalnost, odgovornost in druge umske in moralne kvalitete niso bile zaželenje, ker bi lahko povzročale nevednost. Mi pa si moramo prizadevati vzgojiti ljudi, ki bodo voljni in zmogni sprejemati naloge, se zanje zavestno odločati in zanje tudi odgovarjati. Take vzgojne kvalitete pa je možno razvijati le tedaj, če prihaja spodbuda za uveljavljanje teh kvalitete od učenca. Učitelj mora tako postati oblikovalec in mentor doraščajočega otroka.

Kako izpolnjujejo obveznosti?

Slovenska Bistrica je bila pred letom in pol na črnem seznamu občin, ki so najdalje odlašale s podpisom družbenega dogovora o kadrovanju in štipendiranju. Kljub precejšnji zamudi so le uspeli dogovoriti se z delovnimi organizacijami in zavodi o ustanovitvi posebnega občinskega sklada, ki skrbi za smotno in bolj učinkovito kadrovsko politiko v občini, usmerja mlade strokovnjake in pomaga tistim manjšim delovnim organizacijam, ki same zaradi premalih sredstev ne bi moge zasnovati ustreznih kadrovske in štipendijske politike.

Upravni odbor sklada za usmerjanje, štipendiranje in kreditiranje je v šolskem letu 1972/73 po dveh razpisih podelil 21 štipendij in pet posojil. Trinajst štipendistov imajo na srednjih, osem pa na višjih oziroma visokih šolah. Višina štipendije se giblje od 260 do 760 dinarjev, odvisno od socialnega stanja posojilojemalca in oddaljenosti od šole, ki jo obiskuje. Sklad je štipendije razpisal na podlagi podrobne analize, s katero so ugotovili potrebe po kadrih v vsaki delovni organizaciji. Premalo prosilcev je bilo le za pravno, ekonomsko in filozofsko fakulteto. Upravni odbor sklada je s štipendisti redno povezan. Z njimi se pogovarjajo o učnih pogojih in uspehih, o položaju v bistriškem gospodarstvu in o predvidenih delovnih mestih po šolanju. Na ta način bodo, tako vsaj upajo, mlade strokovnjake dobili v bistriške delovne organizacije in preprečili njihovo odhajanje v večje „centre“, kot se je v preteklosti večkrat dogajalo.

Ko se s tako zasnovano kadrovsko politiko obetajo bistriškemu gospodarstvu v prihodnosti boljši časi, bi

pričakovali, da je vsem končno le jasno, kako je to najboljša in pravzaprav edina možna pot do izboljšanja že kar kritičnega kadrovskega položaja skoraj vseh delovnih organizacij v občini. To, in pa obveznost s podpisom družbenega dogovora, naj bi bila porok, če ne za kaj drugega, vsaj za reden dotok finančnih sredstev. Zal ni tako. Nekaj delovnih organizacij sporazuma sploh ni podpisalo. To so praviloma tiste delovne organizacije, ki imajo vse prej kot zavidljivo kadrovsko strukturo. (Opekarna Pragersko, Kmetijski kombinat Ptuj – obrat Pragersko, hotel Planina, letovišče grad Štatenberg in nekatere druge). Nekaj delovnih organizacij kljub podpisom svojih obveznosti do sklada sploh ne izpolnjuje (Kolonialna Poljčane, Delavska univerza Slov. Bistrica, Komunalno podjetje Slov. Bistrica, Ljubljanska banka, EMI Poljčane, Intes in TIS Slov. Bistrica).

V analizi sklada za preteklo leto je zapisano, da, če bi bili odvisni od tekočega mesečnega priliva sredstev, sploh ne bi mogli izpolnjevati svojih obveznosti do štipendistov in posojilojemalcev. Tak odnos nekaterih pa poleg že zgoraj zastavljenih dilem in vprašanj zastavlja še kup drugih. Kako dolgo bo še trajalo, preden bodo povsod spoznali nujnost ustreznih kadrovske zasedbe? Kako dolgo bodo zasedali nekatera delovna mesta ljudje z neustrezno kvalifikacijo? Kdaj bodo te strukture nehale zavirati hitrejši napredek? Kaj bi bilo potrebno ukreniti, da bi spoštovali dogovore? Ali v take delovne organizacije ni prišlo pismo predsednika Tita in izvršnega biroja?

DAKO

Danilo Masten – kandidat za predsednika OBSS Ptuj

Na zadnji razširjeni seji predsedstva občinskega sveta ZSS Ptuj – j e bila v petek, 12. januarja – so govorili o pripravah na trinajsti plenum ptujskih sindikatov, na katerem bodo pregledali delo v preteklem letu in sprejeli program dela za leto 1973. Na plenumu bodo tudi izvolili novega predsednika občinskega sindikalnega sveta, ker je dosedanji, Simon Pešec, sicer delaven in uspešen, zaradi preobremenjenosti na delovnem mestu zaprosil za razrešitev. Kandidat za novega predsednika je dolgoletni sindikalni delavec Danilo Masten, vodja splošnega sektorja v Sigmii in zvezni poslanec gospodarskega zbora.

Ko so se člani predsedstva dogovarjali o pripravah na plenum, so sklenili, da bodo pri pregledu dela v preteklem letu kritični, izčrpnii in konkretni. Program za leto 1973 bodo zastavili tako, da bo slonel na akciji, ki so jo začeli s prvo konferenco ptujskih sindikatov, usklajen s pismom predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ in tesno povezan s programi strokovnih medobčinskih sindikatov.

Na plenumu bodo sklepali tudi o ustanovitvi medobčinskega sveta ZS podravske občine. V prvem trime-

seju letošnjega leta bodo pripravili še konferenco o stanovanjski problematiki.

Ker so prav te dni občni zbori osnovnih organizacij sindikatov, so člani predsedstva spregovorili tudi o tem. Dogovorili so se, da bodo na njih posvetili največ pozornosti ustavnim dopolnilom in TOZD, kadrovske politiki in akcijam za varčevanje.

DAKO

NESREČA NE POČIVA

Pretekli teden so se zdravili ali še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci:

LAŽJE POŠKODOVANI:
Ivan Drab, Središče 41; Tonček Bombek, Ptuj, Cojzova pot 15; Miran Rep, Gorca 21; Dušan Toš, Trnovska vas 44; Stepan Celovečki, Radoboj 192; Borut Kovačič Gerečja vas 79; Franc Kozel, Draženci 47; Marija Matjašič, Dragovič 24; Krista Pavič, Lukovčak 39; Viktor Kamenšek, Doklece; Nada Skok, Ptuj, Golobova 7; Fmac Prosenjak, Brstje 17; Mihael Zorko, Griinci 32; Marija Bele, Pobrežje 163; Martin Kožej, Sestrže 55; Andrej Doma, Lendava, Moše Pijada 1; Ivana Horvat, Podvinci 32.

IZBIRINI izžrebanci

IZ NAKUPOV OB NOVOLETNEM POPUSTU

V času od 12. do 31. decembra 1972 je trgovsko podjetje Izbira Ptuj zagotovilo 12 % novoletni popust pri nakupu izdelkov Gorenje. Zraven popusta je trgovsko podjetje sklenilo, da bo 10 izmed potrošnikov, ki so koristili ta novoletni popust še dodatno nagradilo.

V ponedeljek je v prostorih Izbirine prodajalne tričlanska komisija, ki so jo sestavljali predstavnik podjetja, predstavnik radia Ptuj in ena izmed potrošnic, zavrtela v bobnu pralnega stroja 349 odrezkov računov vseh tistih kupcev, ki so v razpisnem času kupili izdelke Gorenje.

Potrošnik Pavel Kekec iz Nove vasi pri Markovcih pa je nato iz bobna izvlekel deset srečnežev, ki so prejeli naslednje vredne nagrade trgovskega podjetja Izbira Ptuj:

1. Pralni stroj bio-superavtomat Gorenje, ANKICA ŠKARJA, Kidričevo 6

2. Hladilnik Gorenje, MARIJA OSTERC, Gradišček

3. Električni štedilnik Gorenje, JOŽE MARKS, Hvalcinci 7

4. Električna sušilna avba Gorenje, BARBARA KRANJIC, Belšakova 69, Ptuj

5. Električna sušilna avba Gorenje, JOŽE KMETEC, Lancova vas 17

7. Mikser Gorenje, PRELOG, (naslov ni popoln, kupil v Elektro-radio) 62000 Maribor

8. Kuhinjska tehtnica Gorenje, MARTIN SEŠERKO, Grajenščak 42

9. Kuhinjska tehtnica Gorenje, JANEZ MURKO, Sele 8 – Ptuj

10. Kuhinjska tehtnica Gorenje, JOŽE SENKIS, Podvinci 95

Vsem izžrebancem trgovsko podjetje Izbira iskreno čestita in jih prosi, kakor tudi člani komisije, ki so žrebali, da se v četrtek, 18. januarja ob 16. uri zberejo v prostorih prodajalnice Novi dom na Bregu, kjer bodo prevzeli nagrade. Nagrence lahko zastopa tudi odnik, vendar naj prinese s seboj račun artikla renje, ki ga je v času popusta kupil pri Izbiri.

ALFRED MERC, DIPL. VETERINAR:

Zatirajmo trakulje

(Nadaljevanje)

Pri živih živalih je težko ugotoviti bolezen. Živali, ki so močno mehurjave, imajo prebavne motnje, hujšajo in dolgo bolehalo. Prašiči imajo trd trebuh, so okorni in so slabo rejeni. Bolezen je razširjena po vsej državi pri prašičih in ovcah ter ogroža tudi zdravje človeka.

Človek se lahko okuži na razne načine: če pusti, da ga pes liže po obrazu ali po rokah, če je ali pije iz iste posode ali krožnika, če psa z roko gladi po dlaki pa si potem ne umije skrbno rok. Psi, ki imajo trakulje, se namreč kaj pogosto ližejo okoli zadka in potem drugje po telesu. S tem prenašajo jajčeca ali odvirke trakulje na gobec ali dlako, od koder jih utegne človek prenesti v usta in se tako okuži. Zlasti so v nevarnosti otroci, ki se kaj radi igrajo s psi in se tako okužijo.

Pri človeku je mehurjake mogoče odstraniti le z operacijo, ki utegne biti tudi nevarna, zlasti, če mehurji tiči v možganih ali drugih telesnih organih.

Da se boleznimi obvarujemo, ne smemo okuževati psov z odpadki mehurave drobovine zaklanih živali. Če že hranimo pse in mačke z drobovino, jo moramo prej prekuhati, ker so včasih mehurji skriti v notranjosti pljuč ali jeter in jih od zunaj ne opazimo. Vse pse klateez in neregistrirane moramo odstraniti ali pokončati. Psi čuvaj naj bodo privezani na razpeti žici in naj imajo svojo hišico, ki jo je treba večkrat razkužiti, stello in iztrebke pa zakopati ali sežgati. Paziti moramo na otroke, ki se igrajo s psi, da si roke večkrat umivajo, zlasti pred jedjo. Pes mora imeti svojo posodo za hrano in vodo. Kakor hitro opazimo pri zaklanem prašiču, da ima mehurjave jetra, otrebimo svojega psa trakulj po navodilih zivino-

zdravnika. Vse pse brez razlike je treba vsaj dvakrat na leto otrebiti trakulj, ker je redkokateri pes brez teh zajedalcev, bodisi te ali druge vrste.

Po podatkih, s katerimi razpolagamo, je pri nas ta bolezen kar precej razširjena. Iz podatkov ptujske klavnice je razvidno, da je z zametki te trakulje okuženih 30 do 45 odstotkov zaklanih prašičev iz kmečke reje. Kakšen je odstotek okuženih prašičev, zaklanih doma za lastno uporabo, nam ni poznano, sodimo pa, da je ta odstotek precej velik.

Zdravstvena služba pa pri ljudeh le poredkoma ugotovi ekinokokusne mehurje v jetrih, pljučih ali drugih organih.

Ekinokokoza je pri nas danes važno veterinarsko-sanitarno pa tudi ekonomsko vprašanje. Okužene živali z mehurjaki v droboju ne moremo zdraviti. Bolne ljudi zdravimo le s težkimi, nevarnimi operacijami glede na važnost organa, v katerem je mehurnjak. Ekinokokoza nam napravi tudi veliko gospodarsko škodo. Okuženo drobovino je zato nujno potrebno uničiti. Če pogledamo samo odstotek okuženih prašičev pri nas, lahko ugotovimo, da moramo vsako leto uničiti velike količine neužitih jeter, pljuč in druge drobovine. Škodo utrpimo tudi zaradi obolenja živali, ker mehurnjaki ovirajo normalne funkcije okuženih organov, zato živina ne pridobiva teže, v resnejših primerih pa tudi hujša.

Zdravimo in ozdravimo pa lahko okužene pse. Iz zaščitnih razlogov bi bilo nujno, da bi veterinarska služba pripravila organizirano akcijo za obvezno zdravljenje psov. Ob obveznem cepljenju proti steklini naj bi se psi še obvezno zdravili zoper trakulje. S tem bi povsem odpravili trakulje in njih posledice.

Napredek v gostiščih v bistriški občini

V januarju zaključuje Turistično društvo Slov. Bistrica v preteklem letu pričeto akcijo za najugodnejše urejeno okolje, notranjost gostinskih lokalov ter nudenje gostinjskih storitev.

Na področju bistriške občine deluje blizu 50 večjih ali manjših gostinskih lokalov, ki so se vključili v tekmovanju za najboljšega. Posebna komisija, ki te dni obiskuje še zadnje gostinske lokale, da bi ocenila urejenost okolja, notranjo ureditev in gostinske storitve v zasebnem in družbenem sektorju, je že sprejela posebne zaključke. Tako ugotavlja, da je bilo v preteklem letu vloženo v izboljšanje gostinske dejavnosti in ureditev objektov in okolice na območju občine veliko finančnih in materialnih sredstev. Obnovljeni so bili mnogi družbeni in zasebni lokali, gostje pa so bili

deležni solidnejše in pestrejšje postrežbe, ki se je kazala tudi v nudenju večjega števila domačih specialitet.

Organizator tekmovanja Turistično društvo Slov. Bistrica je mnenja, da je pomemben prispevek k doseženim uspehom v preteklem letu na področju bistriškega gostinstva dalo tudi turistično 1972. leto.

Ob zaključku akcije, ki bo verjetno končana do zadnjega januarja 1973, bo turistično društvo Slov. Bistrica podelilo trem najuspešnejšim družbenim in trem zasebnim gostinskim lokalom posebna priznanja. Tri najboljša zasebna gostinstva pa bodo za najbolje urejeno okolje, notranjost lokala in kvalitetnejšo postrežbo, posebno še domačih specialitet sprejela še posebna darila.

Viktor Horvat

10 let »ZARJE«

Kolektiv trgovskega podjetja Zarja Ormož je minuli četrtek praznoval 10-letnico obstoja sedanjega podjetja. Velika večina prodajalcev je bila za nekaj časa zaprta, tako so se vsi člani tega delovnega kolektiva, ki sedaj šteje brez vajencev 140 zaposlenih, zbrali v dvorani delavske univerze v ormoškem gradu. Tu jih je čakala pogrnjena miza.

Najprej je bil delovni del. Opraviti je bilo treba redni letni občni zbor. Prisotni so poslušali poročilo predsednika njihovega sindikata. Med drugim je prikazal gibanje osebnih dohodkov v primerjavi z lanskim obdobjem in poudaril, da so delavci trgovskega podjetja Zarja glede na kvalifikacijsko strukturo najboljše plačani v tej občini Ormož – vendar v mejah samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. V nadaljevanju so soglasno sprejeli predlog o povišanju prispevka za graditev stanovanj od sedanjih 4 na 6 odstotkov. Sprejeli so tudi predlog o plačevanju povišanega prispevka za

nadaljnjo graditev bolnišnice v Mariboru in Ptuj. Tako kot druge delovne organizacije bodo tudi Zarjini delavci do leta 1977 plačevali 0,75 odstotkov od kosmatih osebnih dohodkov v ta namen.

Drugi del ni bil nič manj živahen, le nekoliko bolj slavnosten. Sedanji kolektiv trgovskega podjetja Zarja se je spomnil tudi svojih nekdanjih delavcev, ki so že v pokoju ali pa so v službi drugje, a so v podjetju aktivno delali nad 10 let. Tako se je zbralo 30 slavlencev, ki so v zahvalo za svoje delo in uspeh podjetja prejeli rdeč nageljček in ročno uro z graviranim posvetilom. Ob tej priložnosti je direktorica Zarje, Anica Lukaček dipl. eoc. govorila o prehojeni poti podjetja ter orisala sedanj položaj in prihodnost Zarje. Vsem prisotnim, slavlencem pa še posebej, je čestitala ob 10-letnem jubileju. Tudi mi čestitamo.

Sledilo je slavnostno kosilo, ki se je nadaljevalo z živahnim kramljanjem in plesom do poznih ur.

jr

Vljudnost pa taka

Res je, da na avtobusni progji PTUJ – LESKOVEC vozi dnevno 10 avtobusov v vsako smer in je kljub temu včasih taka gneča, da solidni šoferji in sprevodniki ob zvrhani meri potrežljivosti komaj stlačijo ljudi v vozilo ali pa sploh ne. Res pa ni, da bi imel, oz. si lahko vzel kdo pravico, izganjati potnike, ki so vstopili v skoraj prazen avtobus skozi odprta vrata, kot se je to dogodilo 5. januarja 1973 ob 10. uri in 20 minut v Leskovcu. Izgon potnikov šoferju ni uspel v celoti, zato od ostarelega potnika – ki se je z muko prikobal v avto, a ni izstopil in ponovno vstopil po njegovem navodilu – ni hotel sprejeti denarja za vozovnico. Potnik se je brez vozovnice peljal do Ptuja in ob izstopu izročil šoferju vozovni znesek. Škoda, da v avtobusu ni bilo kontrole.

Človeku, ki ima veselje do gnajljenja ljudi, bi svetoval, naj si drugič izbere za tarčo kakega mladega, najjajvega fantalina, da mu bo skakal iz avta nazaj v avto. Ostarele ljudi pa, če jim res noče biti naklonjen in ustrežljiv pri vstopu in izstopu – kot je to velika večina avtobusnih uslužbencev, naj vsaj pusti pri miru ali pa si naj izbere primernejši poklic.

JM

Priznanja pionirjem

Svečanim proslavam tridesetletnice pionirske organizacije so doprinesli tudi pionirji vseh osnovnih šol v ormoški občini. V centralnih in podružničnih osnovnih šolah so bile v ta namen večje svečanosti. Programe so pripravili učenci s pomočjo svojih učiteljev – mentorjev pionirske organizacije. Nastopili so recitatorji, instrumentalisti, pevski zbori in govorniki, ki so orisali pot našega malega kurirčaka – pionirja, ki je v času narodno osvobodilne vojne veliko pripomogel k zmagi naših narodov in osvoboditvi.

Ob tej priložnosti so pionirski odredi osnovnih šol Velika Nedelja, Tomaž, Miklavž, Središče ob Dravi, Ormož, Runeč, Ivanjkovci in Hum prejeli pionirske znake „Tisoč radosti“, kot priznanje za uspešno sodelovanje v jugoslovanskih pionirskih igrah v času od leta 1970 do 1972.

Vsi pionirski odredi so prejeli tudi pismeno priznanje za sodelovanje pri kurirčkovih pošti, ki letos praznuje 10-letnico obstoja.

Od republiške skupščine zveze prijateljev mladine Slovenije bodo prejeli priznanja za svoje dolgoletno delo tudi številni učitelji – mentorji pionirske organizacije.

Konferenca borcev v Ormožu

Člani ormoške mestne organizacije zveze borcev NOV so na svoji redni letni konferenci spregovorili o svojih problemih in delu. Po poročilu predsednika, tajnika in blaginika so ugodno ocenili svojo dejavnost v preteklem mandatnem obdobju. Proslave dneva borca, ki je bila lansko leto v Brestanici, se je tako udeležilo 30 članov te organizacije. Organizirali so tudi memororacijo pri spomeniku padlih v Ormožu.

V razpravi so predvsem poudarili potrebo po večji povezanosti med vodstvom organizacije in članstvom, saj vse leto ni bilo nobenega sestanka vseh članov.

Za predsednika mestne organizacije zveze borcev NOV je bil ponovno izvoljen Celestin Sedmak iz Ormoža.

Ob koncu so ormoški borci poslali pozdravno pismo tovarišu Titu in protestno pismo republiškem odboru zveze borcev NOV zaradi gonje avstrijskih oblasti proti koroškim Slovincem. Obe pismi so prisotni

sprejeli z velikim odobravanjem. Borci so sprejeli tudi predlog, da bi do ureditve razmer na avstrijskem Koroškem naši državljani bojkotalirali razne prirreditve v Avstriji ter opustili nakupe v avstrijskih trgovinah.

jr

ZGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

Minulo soboto ob 17. uri je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju na Kogu, last Alhina Sever iz Salovec pri Središču ob Dravi.

Gospodarsko poslopije je del enostanovanjske pritične zgradbe, v kateri ni že več mesecev nihče stanoval. Gospodarski del poslopija je zgorel do tal. V njem je zgorelo tudi 1000 kg slame in prav toliko sena.

Vaškim gasilcem in sosedom, ki so takoj prhiteli na kraj požara, je uspelo preprečiti širitev ognja na stanovanjski del zgradbe.

Škode cenijo na približno 30.000 din, medtem ko je poslopije bilo zavarovano za 60.000 dinarjev.

Vhodna vrata v gospodarsko poslopije niso bila zaklenjena. V zgradbi ni električne napeljave zato domnevajo, da je nekdo ogenj podtaknil.

jr

Praznik občine Slovenska Bistrica proslavili tudi športniki in kulturniki

Letos, ko je preteklo 30 let od zadnje bitke Pohorskega bataljona, so v Slovenski Bistrici proslavili svoj občinski praznik še posebej slovesno. Velikim delovnim uspehom so se pridružili tudi športniki in kulturniki z vrsto privlačnih tekmovalij in prireditelj. Vse so bile posvečene pomembni obletnici. Omenimo le nekaj najvažnejših.

V prostorih matične knjižnice je razstavljal domači umetnik samouk Franci Kolar. S svojstveno tehniko slikanja na aluminijsko in bakreno folijo, s perorisbo, slikanjem na usnje in žganjem lesa, je Kolar tudi tokrat med obiskovalci vzbudil zanimanje in pohvale. Njegova izraznost, v kateri so moderni prijemi in Kolarjeva vizija sveta skladno združeni z ustreznim mero realizma, vse bolj postaja čista, enotna in samo njemu svojstvena.

Občinski praznik so obogatili tudi člani SNG iz Celja, ki so v nedeljo, 7. januarja, v domu kulture v Slov. Bistrici pred nabito polno dvorano uprizorili Mikelovo dramo Stalino-vi zdravniki. Predstava celjskega gledališča je bila osrednja točka slavnostne akademije, na kateri je

govoril Slavko Kleindienst, sekretar komiteja OK ZKS Slov. Bistrica.

Petnajstčlanska partizanska patrolja je dan pred občinskim praznikom odšla po poteh partizanskega Pohorja in pred žalno komemoracijo pri Treh žeblih dan kasneje je o svoji poti poročala Mitji Ribičiču, članu predsedstva SFRJ in pripadniku prvega Pohorskega bataljona.

Prvi so začeli s praznovanjem ob občinskem prazniku šahisti. V hotelu Planina se je v brzoturnirju pomerilo 14 ekip krajevskih skupnosti občine Slov. Bistrica. Najboljši so bili šahisti iz Spindlerjeve ulice v Slov. Bistrici, drugi iz Visol, tretji pa iz Laporja. Na četrto mesto so se uvrstili Bloki, na peto pa starešine JLA.

Na memorialu Pohorskega bataljona je nastopilo 131 judoistov iz 11 slovenskih klubov. Pred 400 gledalci so bili v telovadnici v Slov. Bistrici najboljši: pri pionirjih Očko (IMPOL), pri članih pa Mithans (Branik). Prehodni pokal je letos ponovno osvojil IMPOL, ki je zbral 50 točk, druga je bila Olimpija s 14 točkami, tretji pa Branik z dvanajstimi.

DAKO

NAGRADE ZA RADIOAMATERJE

Pred kratkim je bila v domu upokojencev v Slov. Bistrici prisrčna svečanost. Na razširjeni seji radiokluba Slovenska Bistrica ob koncu tekmovalja radioamaterskih postaj Jugoslavije ob tridesetletnici zadnje

Predsednik tekmovalne komisije Ivan Hren, je objavil rezultate vsejugoslovskega tekmovalja radioamaterjev v počastitev 30-letnice smrti Pohorskega bataljona, ki se je začelo 5. novembra 1972 ob osmih

Predsednik radiokluba iz Slov. Bistrice predaja nagrado predstavniku radiokluba iz Sarajeva.

ga boja Pohorskega bataljona so najboljšim radioamaterjem razdelili nagrade, radioklub YU 3 FOP Slov. Bistrica pa se je preimenoval v radioklub YU 3 FOP Pohorski bataljon.

Slovesnosti so prisostvovali tudi številni gostje, radioamaterjem iz cele Jugoslavije pa je spregovoril Mirko Kolenko, predsednik skupščine občine Slov. Bistrica. Orisal je zgodovino Pohorskega bataljona, njegovo poslednjo bitko in njegov pomen za narodnoosvobodilno gibanje v vzhodni Sloveniji. Poudaril je tudi pomen radioamaterjev ne samo v splošnem ljudskem odporu, ampak tudi v reševanju človeških življenj ob klicih v sili, ob naravnih in drugih nesrečah, njihove medčloveške odnose in humanost, nevidne prijateljske vezi, ki se plečejo tudi s radijskimi aparaturnami.

V izbranim, kratkem lepem programu so sodelovali člani DPD Svoboda Slovenska Bistrica.

DAKO

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem skupščine občine Ptuj

razpisuje po določbah zakona o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini (Ur. list SRS, št. 20/71).

JAVNI NATEČAJ

za prodajo hiš in zemljišča družbene lastnine

I.

1. V Kungoti št. 55, obstoječe iz:
 - a) dela stanovanjske hiše z 2 sobama in kletjo v izmeri 54 m² katere izklicna cena je 22.095 din
 - b) gospodarsko poslopje v izmeri 45 m², katerega izklicna cena je 8.080 din
 - c) zemljišče, obstoječe iz parc. št. 161 stavbišče, 19/60 njiva, 19/63 njiva in parc. št. 19/64 travnik v skupni izmeri 1,1192 ha, katerega izklicna cena je 14.344 din
- Skupna izklicna cena za celotno posestvo 44.519 din

2. V Gomili št. 20, p. Desternik, obstoječe iz:

- a) stanovanjska hiša s kletjo, 2 sobi predsoba in kmečka kuhinja s shrambo v izmeri 78 m², katere izklicna cena je 10.035 din
 - b) gospodarsko poslopje v skupni izmeri 120 m² katerega izklicna cena je 5.208 din
 - c) zemljišče, obstoječe iz parc. št. 76/1 stavbišče, 76/2 stavbišče, 26 njiva, 27 njiva, 28 njiva, 29 njiva, 30/1 pašnik, 30/2 njiva, 30/3 njiva, 73 travnik, 1/1 travnik, 780/1 gozd, 780/2 njiva, 780/3 travnik, 780/4, 780/5, 780/6 njiva, 780/7, 780/8, gozd, 781 gozd, 55 pašnik, 56 njiva, 31/1 gozd in 31/5 pašnik v skupni izmeri 6,5824 ha, katerega izklicna cena je 36.131 din
- Skupna izklicna cena za celotno posestvo 51.370 din

II.

Javni natečaj je usten in bo v petek, 26. januarja 1973 s pričetkom ob 12. uri v sejni sobi Skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba 23/I. Interesenti morajo eno uro pred pričetkom predložiti potrdilo o vplačilu varščine in sicer za posestvo pod 1. v višini 4.500 din, za posestvo pod 2. pa v višini 5.500 dinarjev, ki jo je treba nakazati na račun komunalnega sklada občine Ptuj, št. 524-652-9-041.

III.

Posestva bodo oddana najboljšemu ponudniku.

Pogoji plačila bodo določeni na natečaju.

Podrobnejše informacije v zvezi z razpisanim natečajem dobe interesenti na Oddelku za gospodarstvo in urbanizem Skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba 28/II.

Oddelek
za gospodarstvo in urbanizem

NENEHNE TEŽAVE PRI POSKUSNEM VRTRANJU NA BREGU

Poskusno vrtnanje, da bi odkrili termalno vodo, s katero bi Ptuj dobil tudi kopalnišče, je ponovno v zastoju. Sveder se je že koncem preteklega leta ustavil v globini okoli 700 metrov. Ekipo geološkega zavoda Ljubljana nenehno spremlja večje in manjše težave. Včasih nastanejo zaradi trših zemeljskih plasti okvare na svedru, sedaj pa je v okvari pogonski motor, ki je ruske izdelave in je nadomestne dele zelo težko dobiti. Vrtalna ekipa sama odpravlja okvare, v kolikor je to možno. Delo in popravila so sedaj, ko je pritisnil mráz postala še težja, še slabše pa bo v snegu.

Upajmo, da bo poskusno vrtnanje prej ali slej uspešno končano, da bo Ptuj dobil svoje novo, več let pričakovano kopalnišče in da milijoni, ki so jih namenili za te raziskave, ne bodo porabljeni zaman.

SINDIKALNI OBČNI ZBORI

Te dni bodo v delovnih organizacijah ormoške občine končani

občni zbori sindikalnih organizacij. Delavci obravnavajo stanja v svojih delovnih kolektivih, gospodarske ukrepe, samoupravne odnose ter oblikovanja temeljnih organizacij združenega dela. Pogovarjajo pa se tudi o družbeni prehrani, rekreaciji, športu in drugem.

Občni zbori sindikalnih organizacij tako postajajo dogovor, kako življenje v okviru posameznega podjetja in podjetij sploh, bolj smotrno organizirati.

Zbori bodo končani do 20. januarja letos.

129 SPOMINSKIH PLAKET IN ROČNIH UR

Slovenija vino — samostojni obrat Jeruzalem Ormož je skupaj s samoupravnimi in političnimi organi tega podjetja pripravil ob novem letu veliko slovesnost za nekatere svoje delavce. Razdelili so jim 129 spominskih plaket in prav toliko ročnih ur z vpisanim posvetilom. 46 delavcev je dobilo omenjena priznanja za 25-letno neprekinjeno delo v tem podjetju, 71 članov kolektiva za nad 20-letno zvestobo in 12 članov te delovne organizacije, ki so letos šli v pokoj.

Franjo Gumilar

(Nadaljevanje in konec) Vse, kar vam nudimo na tem odru, so le spominski povzetki iz Gumilarjevih pripovedovanj, le fragmenti vsega tistega velikega, lepega, huđega in globokega, kar je sam doživel, le siromašni drobci, za katerimi le slutimo oblikovanje njegove osebnosti.

MED VIHARJEM PRVE SVE-TOVNE VOJNE IN RUSKE PROLETARSKA REVOLUCIJE

Franjo Gumilar se je rodil v Murski Soboti v hiši krojača 18. oktobra 1890. Imel je še brata in dve sestri. Po maturi na učiteljski v Čakovcu leta 1910 je služboval v Slatini in Babini gori, kjer so ga 1. avgusta 1914 poklicali v vojsko in kmalu poslali na rusko bojišče. Še pred letom 1915 so ga Rusi zajeli in poslali v ujetništvo. Tam je sklepal številna znanstva z nekdanjimi avstrijskimi vojaki, ki so se znašli za bodočo žico. Največ je bilo Slovanov. Med njimi je tlela želja po nacionalni osvoboditvi slovanskih narodov Avstro-Ogrske.

V vojnem ujetništvu je preživel viharne dni ruske proletarske revolucije. Mnoge ujetnike je potegnil val velike revolucije za seboj, drugi so branili staro kapitalistično ureditev. Taborišča z vojnimi ujetniki so taboriščne oblasti selile, kakor so narekovalle strateške okoliščine. Komanda se je menjavala. Ujetnike sta morila glad in huda zima. Mnogi so umrli zaradi podhranjenosti, epidemij tifusa in drugih bolezni. Mlad, visok mladenič Gumilar je v tem nemirnem času iskal samega sebe. V debatah z mnogimi razumniki v taborišču, med katerimi je srečaval tudi avtorja Leninove biografije — Merežkovskega, je luščil zrno od plevla, je odkrival prave krivce za svetovno tragedijo prve svetovne vojne, za vse druge velike probleme, ki tarejo človeštvo.

Ko je mednarodni Rdeči križ poslal v ruska vojna taborišča svojo misijo, so vanjo pritegnili mladega Gumilarja kot prevajalca, ker je govoril poleg madžarščine tudi angleško in rusko. Zanj so se tako za leto ali dve prekinila leta gladovanja in prezebanja ter nastopili meseci potovanja iz taborišča v taborišče in nazadnje prek Sibirije do Vladivostoka, od tam pa z ladjo v domovino.

POTOVANJE V MIRNI PRISTAN

Na poti z ladjo so se ustavljali v velikih pristaniščih Shanghai, Hong-Kong, Saigon, Madras, Bombay, Karachi, Aden, Port-Said. Zadnje postaje njihove večmesečne poti so bile na Kreti in v Grčiji predno so zavili v domače Jadransko morje.

V pristaniščih, kjer so postajali, da so si nabavili zalogo hrane, so si ogledali mestne značilnosti in znamenitosti. V Bombayju so se srečali z velikim indijskim mislecem in pisateljem Rabindranthom Thakurjem (Tagore), starim tedaj 60 let. To srečanje in pogovor z velikim možem vzhodnjakega kulturnega kroga, ki se je povzpel med svetovne pisatelje, je Gumilarju seglo v globino. Od tedaj je rad prebiral njegove umetnine.

Pisani vtisi s poti po vzhodnih morjih in obalah ter spoznanje ljudi, ki se tam pehajo za vsakdanji kruh, pogled na nečeta skrušena bitja od lakote in revščine, vse to je še dolgo odmevalo v učitelju Gumilarju.

NJEGOVE NALOGE V DOMOVINI

Nemirno obdobje Gumilarjevega življenja, ki ga je prebil v tujini, mu je pomenilo šolo življenja, notranjo rast, poglobitev z velikimi spoznanji o svetu in ljudeh. Njegov svetovni nazor se je oblikoval, postal je socialist, še več, postal je komunist, a ne včlanjen, vendar povezan s komunisti, ki je po letu 1930 našla ta misel drugič svoje ljudi na prekmurski zemlji.

Gumilar je v ujetništvu v poletnih mesecih, ko jih je zapustila sovražna zima, veliko čital. Med bivanjem blizu Kurtskega so ujetnikom prinašali domačini hrane, da so se opomogli in v tistem času je Gumilar poglobljal znanje jezikov, filozofije in zgodovine. Tako mu je vojno ujetništvo pomenilo novo višjo šolo, nikjer s spričevali potrjeno, šolo, ki jo je nadaljeval z neprestanim izobraževanjem še doma. Njegova šola ni bila nikoli od družbe priznana, zato ni užival ponekod ugleda, kakor bi ga zaslužil po svoji srčni kulturi in izobrazbi.

Po skoraj sedemletni odisėjadi se je vrnil v rodno Prekmurje, ustvaril družino ter se posvetil pedagoškemu delu. Služboval je kot šolski upravitelj v Turnišču, Veliki Polani in Lipovcih. Leta 1923 je med počitnicami v dunajskih arhivih preučeval zgodovino Prekmurja in nato objavjal zgodovinske članke v strokovnih glasilih in dnevnih časopisih. Vneto je čital zgodovinske knjige, predvsem se je zanimal za zgodovino srednjega veka. Njegov dom je bil shajališče kulturnih in političnih delavcev. Več let je bil za Prekmurje podpredsednik Udruženja jugoslovanskih učiteljev. Na njegovem domu se je pogosto oglašal slovenski pisatelj Miško Kranjec.

Med vojno je sodeloval v osvobodilnem gibanju Prekmurja tako, da je sprejemal pod svojo streho politične ilegalce OF. Leta 1946 je nastopil službo na hajdinski osnovni šoli, s 1. januarjem 1947 pa v ptujskem muzeju.

Vsa ptujška leta je vneto deloval z mnogimi uspehi kot tajnik zgodovinskega društva, predvsem je bil glavni prireditelj vsakoletnih izletov v zgodovinsko pomembne kraje ptujške občine.

Njegova neizmerna dobrotà nas je vse, ki smo delali z njim globoko prevzemala in ostala v neizbrisnem spominu, njegova smrt pa globoko pretresla.

Lep sprejem starejših občanov v Kidričevem

Ob koncu lanskega leta je krajevna skupnost Kidričevo že drugič organizirala sprejem starejših občanov, s katerim je želela dokazati, da tudi starejši občani z območja krajevne skupnosti niso pozabljeni in da še vedno nekdo misli na nje. Lansko leto, ko je bil organiziran prvi sprejem, je bilo jasno, da nekaj ni bilo v redu, čeprav je tudi prvi sprejem bil dobro pripravljen in tudi izveden. Tisto nekaj pa je bilo to, da so lani povabili le nad 70 let stare občane, zato jih je tudi bilo tako malo. Svet krajevne skupnosti je zato sklenil, da je za drugi sprejem starejših občanov treba znižati letnico rojstva ali bolje rečeno urediti vse tako, da bi bilo zajeto kar največ starejših ljudi, vsekakor pa vsi nad 60 let stari ljudje. Razumljivo je, da se je glede na to nabralo lepo število starejših občanov, 260 jih je bilo na seznamu. Druga lepa poteza krajevne skupnosti je bila v tem, da je uredila za vse prevoz z avtobusi v Kidričevo in nazaj na domove.

Čeprav vsi niso mogli priti pa je vsekakor bil 26. december 1972 lep dan za starejše občane v Kidričevem. Lep kulturni program — zelo pristrčno so ga izvedli otroci iz otroškega vrta ter osnovne šole — je privabil marsikateremu prisotnemu soze v oči. Predsednik krajevne skupnosti ANTON KOSI je s pristrčnimi besedami orisal plodno pot in uspehe, ki jih je dosegla krajevna skupnost tudi z njihovo pomočjo.

Na sprejemu so bila razdeljena mnoga priznanja oz. zahvale organizacijam in posameznikom za njihovo večletno aktivno delo in doprinos pri ureditvi vseh območij krajevne skupnosti kot tudi za ureditev krajevne samouprave. Sledila je skromna zakuska, ki so jo bili pristrčno veseli, kot jim je bilo v veliko veselje, da so se spet našli v krogu prijateljev. Ob prijetnem kramljanju je predsednik krajevne skupnosti podelil še nekaj darilnih paketov šestim najstarejšim in šestim najbolj potrebnim občanom.

M. F.

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi naše ljube mamice, žene in hčerke ter sestre

TINICE KOPŠE, roj. Hameršak

IZ PLACARJA 23

se najtopleje zahvalujemo vsem sorodnikom, posebno rodbini Alič iz Ptujja, Mlinska cesta, rodbini Malek iz Maribora in rodbini Šneberger iz Placarja ter vsem znancem in prijateljem, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, podarili toliko vencev in cvetja in vsem, ki so nam izrekli ustno ali pismeno sožalje.

Posebna hvala zdravniškemu osebju bolnišnice dr. Jožeta Potrča ter podjetju za popravilo železniških voz v Ptujju za denarno pomoč. Pristrčna hvala tudi g. župniku, pevcem in veliki množici spremljevalcev.

Zalujoči mož Stanko, otroci Vilko, Darko in Stankica, brata Branko in Francel ter ata in mama z ostalim sorodstvom.

Slikar Franc Kolar drugič pred domačim občinstvom

V okviru praznovanja 8. januarja, praznika občine Slov. Bistrica in 30. obletnice tragedije (padca Pohorskega bataljona na Osankarici) pri Treh žeblih je Matična knjižnica Slov. Bistrica pripravila zanimivo (tokrat že drugo) razstavo mladega slikarja amaterja iz Slov. Bistrice Franca Kolarja.

Slikarstvu se je Franci Kolar posvetil pred petimi leti, čeprav se je s tem ukvarjal že mnogo prej. Osebnosti stiki s slikarjem Jože Horvat-Jakijem so pomenili za še neizkušena Kolarja prve smernice v slikanju. V začetku se je navduševal za črno-belo grafiko, nato pa se je pričel ukvarjati z olji. Predvsem so mu ugajali pejzaži in portreti.

Z doseženimi rezultati pa ni

vedno zadovoljen, vedno išče nove in nove oblike in tehnike. Ta prizadevanja pa so danes že rodila tudi določene uspehe, ki pa po njegovem mnenju niso zadnji. Njegovo delo že dolgo ni več zaprto med domače stene, ampak je večkrat že z uspehom razstavljal doma pa tudi na Hrvaškem.

Na razstavi predstavlja obiskovalcem predvsem dela z emajli na papirju in foliji, perorisbe, risbe s tušem, oljem in tudi na področju oblikovanja lesa (korenin) s uspešno uveljavlja. Med posebnosti svoje slikarske dejavnosti uvršča predvsem slike, ki jih ustvarja z žganjem na usnje, ker dopolnjuje tudi z oljnatimi barvami.

Viktor Horvat

Žeja ob ormoškem vodovodu

Oskrba Ormožanov s pitno vodo je že precej časa zelo problematična. Vodovod je večkrat suh in marsikdo zaman odpira vodovodno pipo v upanju, da bo iz nje kaj prišlo. Že več kot pol leta se Ormožani sprašujejo, kaj je narobe pa ni nihče prišel z jasno besedo. Za zadnjo sejo obeh zborov ormoške občinske skupščine pa je Stanovanjsko komunalno podjetje pripravilo poročilo o dejavnosti podjetja, kjer je zajet tudi vodovod.

V začetku lanskega leta ni bilo večjih težav s pitno vodo, ko pa je pričelo delati kopalnice in ko so občani in delovne organizacije zaradi vročine pričeli trošiti več vode, se je poraba občutno povečala. Samo v času od junija do konca oktobra se je poraba vode povečala za 22.200 kub. metrov, kar je nedvomno velik skok.

Sedanja kapaciteta vodovoda je 9,5 litra na sekundo ali 822 kub. metrov dnevno. Omenjeno količino vode zmore ena črpalka, če obratuje vseh 24 ur dnevno pri zadostnih količinah vode v vodnjaku. Ta kapaciteta vode bi zadostovala skozi ves dan, če bi bila poraba enakomerna, če ne bi prihajalo do izpadov električnega toka ter okvar v črpališču in omrežju. Poleg tega se je poraba vode v delovnih dneh še posebej povečala. Razmerje med porabo v gospodarstvu in drugimim potrošniki je 4:1. Registrirali so tudi večja nihanja porabe vode v posameznem dnevu. Pride čas, ko je normalna dnevna poraba vode dosegla že približno 1.400 kub. metrov.

Navedene razlike v porabi vode nam govorijo, da se pri kapacitiranju vodovoda ni moč zanesti na povprečno dnevno porabo, ampak je nujno upoštevati maksimalno dnevno porabo in morebitno potrebo vode v primeru požara. Če bi hoteli, in to si gotovo želijo vsi Ormožani, zagotoviti maksimalno količino vode dnevno, bi morali zmogljivost vodnjakov povečati na 20 litrov v sekundi. Vodo pa bi morali črpati vsaj z dvema črpalkama zmogljivosti 7 do 9 litrov vode v sekundi - v izjemnih primerih pa bi morali priključiti še tretjo črpalko.

Projektirana zmogljivost obstoječih vodnjakov je 4,6 litrov vode v sekundi. Dejanska izdatnost vodnjakov - izmerjena je bila 22. novembra 1972 - je za 1. vodnjak 7,66 litrov v sekundi, za 2. vodnjak 2,5 litra v sekundi, za 3. vodnjak ni

bilo mogoče izmeriti izdatnosti ker zaradi še neugotovljene napake na sesalnem sistemu iz njega vode ne črpajo. Če izdatnost prvih dveh vodnjakov seštejemo - ta dajeta sedaj vodo za Ormož - dobimo komaj dobrih 10 litrov vode v sekundi. K temu prištevajo projektirano izdatnost tretjega vodnjaka (4,6 litrov) tako dobimo skoraj 15 litrov vode v sekundi, kar je za sedanje potrebe absolutno premalo. Ker še niso zbrani točni podatki Biroja za hidroenergetiko v Mariboru, ki je opravil potrebne maziškave, še ni mogoče pojasniti, zakaj drugi vodnjak daje tako malo vode in zakaj ni možno črpanje iz tretjega vodnjaka. Stanovanjsko komunalno podjetje Ormož bo pričelo z odpravljanjem napak takoj, ko bodo zbrani vsi potrebni podatki.

Tako s stanjem vodovoda, črpalk in načinu črpanja v Ormožu nikakor ne moremo biti zadovoljni. Nekaj napak je že v projektu vodovodnega sistema. Zaradi velike oddaljenosti vodnjakov prihaja do velikih obremenitev črpalk. Ta obremenitev in slabše mehanično filtriranje hitro uničita lovne elemente črpalk, zato jih treba vsako leto izdatno popravljati, kar pa poleg visokih stroškov tudi precej časa traja.

Ormoški vodovod je sedaj opremljen s tremi črpalkami. Generalno je popravljena le ena, medtem ko je druga še na popravilu. Črpanje vode je skozi vse leto slonelo na dveh črpalkah, ki sta obratovali izmenično. Za dobro delovanje vodovodnega sistema je potrebno zagotoviti najmanj štiri tipizirane črpalke, tako da bodo ob vsakem času pripravljene za obratovanje najmanj tri. Vse to pa ne bo kaj prida koristilo, če vodnjaki ne bodo dajali zadostnih količin vode.

KLUB PTUJSKIH ŠTUDENTOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

kateroga se bo študent vključil po študiju.

Na zboru so sodelovali tudi predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in temeljne izobraževalne skupnosti Ptuj, ki so obljubili študentom svojo pomoč in podporo v njihovih prizadevanjih.

Uradnemu delu zbora je sledil še zabavni del, v katerem so na šegav način krstili 12 brucev, to je študentov, ki so se v tem šolskem letu vpisali na višje in visoke šole v Mariboru.

NEZNANI VIRUS NAPADA OB NEDELJAH IN ZADNJI DAN PRAZNIKOV

Znano je, da največ ljudi „zboli“ dan, preden je treba ponovno niti na delo. Zdravniki imajo navadno v teh dnevih enkrat več hišnih obiskov kot sicer. Glavni vzrok za povečanje števila hišnih zdravniških obiskov je, da se občanom po praznikih ali ob ponedeljkih kratko malo ne da iti na delo. Zdravniško potrdilo o opravljenem hišnem obisku na domu je večini simulantov in delomrznežev najlepše opravičilo v podjetju, kjer reče: „Tako hudo mi je bilo, da sem moral zdravnika klicati na dom.“

Kaj vse zdravniki in njihovi spremljevalci med hišnimi obiski doživijo, je težko zapisati. Prav tako je težko opisati vse oblike in načine pretvarjanja, ki se ga poslužujejo „pacienti“, ko bi bili radi bolni, čeprav jim nič ne manjka.

Takšni simulant ne delajo samo škode podjetju, temveč tudi zdravstveni službi in resničnim bolnikom, ki res potrebujejo zdravniško pomoč. Marsikateri pomoči potreben bolnik čaka, ko zdravnik pešači po terenu, da bo pregledal simulant, ki ga je malo pred tem, ko je pregledal prijavnico, imel za težjega bolnika. Pri vsem tem ne smemo gledati samo na nepotrebne stroške nepotrebne obiska, temveč tudi na to, da takšni obiski pri zdravnikih ustvarjajo revolt, ker je to norčevanje na njihov račun. Razburjen ali jezen zdravnik kaže kasneje svoje nerazpoloženje do naslednjih pacientov.

Simulante navadno mučijo netopljive in nezapazne bolezni, kot so: „Ves dan je bruhal, zvija ga v trebuhu ali križu, imam vrtoglavico in me trese, udaril sem se z glavo in sem bil nezavesten in podobno.“ Nekateri se po obrazu namažejo z raznimi barvili ali zaužijejo manjše količine mila, da jim je slabo, nekdo se je nekoč namazal celo z rumenozanom in podobno. Ko zdravnik pride k bolniku, je postelja marsikje hladna, bolnik pa oblečen in vsak količkar razumen človek ve, da se je dotični tisti trenutek, ko se je pred vrati ustavljal dežurni avto, spravljal v posteljo, kjer že „ves dan trpi v strašnih mukah in je komaj dočkal zdravnika!“ Mnogokrat se pripeti, da bolnika sploh ni doma, ker je baje „šel k sosedu po toplomer ali aspirin ali pa na stranišče“.

Zdravnik proti takšnemu simulantu ne more ukrepati, čeprav je jasno, da mu hišni obisk ni bil potreben. Dežurni zdravnik v svoji torbi in avtu ne vozi laboratorija, nima EKG, nima rentgena in nima drugih aparatov in pripomočkov, s katerim bi pacienta popolnoma preiskal in dokazal ali je bolan ali ni. Na terenu se ne da dokazati, ali ga res muči srce, ali je kaj narobe v njegovi glavi ali kje drugje, ali ga res mučijo neznosne bolečine in drugo. Zraven tega pa vsi domači tako radi podpirajo takšnega prevaranta in poveličujejo njegove muke. Mnogokrat se pripeti, da dežurni zdravnik dobi prijavo za hišni obisk ob poznih nočnih h in ranih jutranjih urah, na kateri piše: Že tri dni ima visoko vročino, bruha... Če je človeku res tako hudo, kaj je bilo potem res treba tako dolgo čakati in klicati zdravnika ob najbolj neprimernih urah? Pri vsem tem pa lahko omenimo še nekaj. Še vedno je mnogo ljudi, ki zdravnikom dajejo netočne in nepopolne prijave kraja, kjer se bolnik nahaja. Namesto, da bi napisali: 5 km pešačenja do hiše, prijavitelj napiše 10 minut do hiše, ker pač misli, da zdravnik ne bo prišel. Kadar je zdravnik medžuren, zanj ni važno ali je to med tednom ali na praznični dan, ali je dež ali sonce in ali je do hiše možno priti z avtomobilom ali pa pešačiti uro in več. Netočne prijave vodijo dežurne ekipe v zablodo, predvsem v nočnih urah, ko ne vedo kam, ker se podatki ne ujemajo.

Vsak človek se lahko moti, tudi zdravnik, vendar se ne smemo čuditi, če je premnogokrat slabe volje, kajti največje ga v takšno razpoloženje spravljajo „bolniki“ in drugi s pretvarjanjem in netočnimi podatki. On bi moral vedno imeti čas in razumevanje, bolnikom v čakalnicah pa je vedno tako težko čakati na vrsto in to največkrat tistim, ki so najmanj potrebni zdravniške pomoči.

moi
tvoji
TEDNIK

Kje pa imate bolnika, gospa?
O, šmentana reč, ravno zdaj je šel k sosedu na stranišče, ker pri nas nimamo papirja.

DR. FRAN BRUMEN:

Išias

Ischias, ischiialgia, lumboschiialgia, lumbalgia so najpogostejše uporabljani strokovni pojmi za to obolenje. Bolezen je razmeroma zelo pogosta. Pojavlja se navadno in najčešče v zreli človeški dobi. V otroški in mlajši dobi je skoraj ne opažamo. Le izjemoma se pojavlja po 65. letu. Je torej značilna bolezen aktivne dobe človekovega življenja. To indirektno dokazuje, da je njeno nastopanje v zvezi z delom in z okolnostmi, ki delo spremljajo. Ker je pravi vnetni išias v bistvu revmatično obolenje, veljajo za njegov nastanek podobni pogoji, kot za ostala revmatična obolenja — izjema je le revmatična vročica. Najpogostejše opažamo nastajanje pri delu, ki zahteva mnogo in naporne, včasih tudi neprimernega pripogibanja. Išias se posebno pogosto pojavlja pri delu v hladnih, vlažnih pogojih. Tako pri delu v kletnih prostorih, pri opravljanju v zemeljskih rovih, kanalih, pa tudi pri vsakojakih opravljenih, kjer vladata vlaga in hladen preprih. Znatno več obolenj opažamo pri moških in manj pri ženskah. To gre verjetno predvsem na račun zaposlitve v omenjenih okoliščinah.

Razločujemo genuine in simptomatične ishiialgije. Za skupino genuin obolenj je značilno, da vzrok boleznit tiči v ishiadičnem živcu samem. Ishiadični živec je največji telesni živec in poteka nekako od višine kolčnega sklepa v globini med mišičevjem na zadnji strani nadkolenice in preide na podkolenju pod imenom peronealnega živca na zunanjo — zadnjo stran ter sega s svojimi krajniki čez zunanji gleženj in peto. Povsod po opisani poti se lahko pojavljajo bolezenske senzacije.

Kot osnovni vzrok genuin ishiialgij smatramo različna prehladna obolenja, med katerimi je daleč najpogostejše revmatično vnetje. Po klinični podobi in po poteku obolenja moramo revmatično ishiadično neuritido strogo ločiti od neuroloških znakov, kakršne nam kaže okvara oziroma obolenje medvretenčnih blazinic spodnjega predela ledvene hrbtenice. Pod sliko ishiialgije se namreč nikakor vselej ne skriva zgolj okvara, oziroma draženje, ki ga na obhrbtenci živčnih korenih povzroča pritisk izvinjene medvretenčne blazinice, kakor mnogokdaj prehitro in nepravilno zaključimo. Tudi tukaj velja pravilo, da, CETUDI OBJEKTIVNO UGOTOVLJENA ANATOMSKA NAPAČA, NI VSELEJ TUDI VZROČNIK PRISOTNIH TEŽAV. Zato je izrednega pomena pravilno ugotovljena razpoznavna diagnoza. Rumatično ishiialgijo neuritido zdravimo namreč po konservativnih metodah. Hernio disci — izvinjenje medvretenčne blazinice pa z operacijo. Tam, kjer po operaciji kile medvretenčne blazinice dosežemo poln uspeh, lahko rečemo, da je bila diferencialna diagnoza pravilna in izčrpno ugotovljena in da je tudi operacija uspela. Pri tistih, žal razmeroma še vedno dokaj številnih primerih pa, ko po operaciji še naprej ostanejo težave, moramo naknadno spoznati, da kila blazinice ni bila edini vzrok za težave, oziroma da operacija ni uspela.

Pri pristi GENUINI REVMAČIČNI NEURITIDI ishiadičnega živca se zelo značilno le počasi razvijajo in pokažejo poteku živca odgovarjajoče bolečine. Le razmeroma počasi se pokažejo navadno malo opazne delne ohromitve — pareze tistih skupin mišic na podkolenju, ki jih oskrbuje živca, v katera se na svojem koncu razcepi ishiadični živec.

Nadaljevanje prihodnjic

Vikend - kaj je to?

Po nekajletnem zatišju so ponovno v centru pozornosti vikendi. Vzrok je v tem, da so družbenopolitične sile usmerjene v borbo za stabilizacijo in za zmanjšanje socialnih razlik med občani, predvsem v tistih grobih zunanjih oblikah, ki so največkrat najbolj vidne in očitne: v stanovanjskih objektih in njihovi adaptaciji.

Ker pojem vikenda pri nas še vedno ni določen in je zelo širok, prihaja do nesporazumov. Kaj je prava prava vikend? Pod tem imenom se lahko skriva prava stanovanjska hiša ali minihotel s pet, šest ali več luksuznimi prostori ali pa skromna zgradba z dvema prostoroma, kjer ni niti elektrike, niti vode. Oprema teh prostorov, namenjenih „oddihu in razvedrilo“ je še bolj različna, kajti ponekod so to prostori, obdani s krznom, tapisomom in žametom, druge pa samo sobice iz neobdelanih desk in brun. Te velike arhitektonske razlike so glavna osnova za vse debate na temo o vikendih, ko se krešjejo mnenja za in proti vikendom, katere so celo nekateri skeptiki označili za glavni vzrok nezadovoljstva.

V Jugoslaviji je trenutno nad 50.000 vikendov, verjetno pa jih je še mnogo več. Štiri petine jih je v rokah družin, ki imajo skupni osebni dohodek nad 6.000 din. Naj 3.500 lastnikov je takšnih, ki imajo po tri vikende zraven rednega stanovanja. Kljub prepovedi lastniki eno četrtino vikendov dajejo v najem turistom v sezoni proti visokim odplačilom. Mnoge vikende, predvsem obmorske, so in jih še gradijo izključno z zaslužkarskim namenom. Če skupno vrednost vikendov (stroški za ceno zemljišča

niso všteti) delimo z njihovim številom, dobimo približno povprečno ceno enega vikenda, ki znaša okoli 200.000 din. Ker je precejšnje število tudi tako imenovanih pravih — skromnih vikendov; nam število 200.000 din pove, da je tudi mnogo vikendov z vrednostjo, ki se gotovo vrsti okoli 500.000 din. Direktno nekega podjetja v Srbiji je v svojem vikend v črnogorskem primorju napeljal elektriko iz precejšnje oddaljenosti in samo za to je plačal 30.000 din. Če so se mu izplačali tako visoki stroški za elektrifikacijo, lahko vprašamo, koliko je stal cel vikend? V mnogih obmorskih občinah je bilo do nedavnega mogoče dobiti parcele za vikende zastoj, ker so na ta način skušali reševati področno zaostalost v turizmu, ki bi jim naj postal vir dohodkov. Mnoge vikende so zgradili ilegalno v tem smislu, da zanj ve samo en član družine. Lastniki najbolj razkošnih vikendov so pretežno direktorji, drugo nekoliko skromnejšo skupino tvorijo advokati, fotografi, poslanci, filmski in RTV igralci, nogometne zvezde, obrtniki in drugi. Komaj v tretji skupini so sodniki, zdravniki, trgovski potniki, višji uradniki in drugi. To so navadni ljudje, nagnjeni k bivanju v naravi ob lovu, ribolovu in vrličkarstvu. Četrta, najbolj skromna skupina se razvija komaj v teh letih in vanjo sodijo vsi ostali smrtniki s povprečnimi osebnimi dohodki. Ti so si vikende zgradili s štednjo, ker niso pili, kadili, so se izogibali zabavi in nepotrebnim izdatkom in podobno.

Kakšen je naš, socialistični odnos do pojava gradnje vikendov v naši razmerah? Najbrž bo potreben diferenciran pristop k temu vprašanju. Občan, ki mu uspe kljub nenehnemu porastu cen in življenjskih stroškov, s prihranki, na pošten način postaviti vikend, je treba dati priznanje.

Drugeče pa je v vseh tistih primerih, ko so bila za gradnjo vikendov porabljena na nepošten način prisvojena sredstva, skratka č gre za neopravičeno bogatenje. V takšnih primerih gre za socialne razlike, ki ne izvirajo iz dela, proti katerim je uperjena politična akcija v naši družbi.

Kako tretirajo vikende republiški predpisi:

Slovenija: vikend je stanovanje, namenjeno občasnemu bivanju namenjeno oddihu in razvedrilo. Ne sme služiti za pridobivanje prikritih dohodkov z obrtno dejavnostjo ali i najemniškim izposojanjem turistom. Vikend lahko uporabljajo tudi tuje osebe, vendar brezplačno, kot gost lastnika. Občinam je prepuščen presoja, če obstoja sum spekulacijske dejavnosti s poslopijem, ki je namenjeno „oddihu in rekreaciji“.

Hrvaška: zakon še ni sprejet. Stanovalci v družbenem sektorju ni bi se po novem zakonu preselili v svoje vikende, kolikor so večji od njihovih trenutnih družbenih najemniških stanovanj. Občan, ki ima denar za vikend, ima tudi denar, da si priskrbi lastno stanovanje.

Srbija: zakon je še v obravnavi osnutek je podoben hrvaškemu.

Makedonija: vikend je zgradba namenjena občasni uporabi na področju, ki služi za oddih in razvedrilo in ni večja od 60 kv. m.

BiH: isto kot v Makedoniji.

(Nadaljevanje na 13. strani)

Sol na cestišču

Ze več kot dobro desetletje naša cestna podjetja posipavajo v zimskem času cestne površine s soljo, da bi preprečila zmrzovanje cestišča. Podobno so do nedavnega delali v marsikateri državi, vendar so v lanskim ali letošnji zimi uporabo soli že prepovedali.

Sol ima določene pozitivne strani, kajti posojeno cestišče ne zamrzne in promet se lahko varneje odvija, ker vozila ne zanaša po cestišču. Toda po skoraj petletnem proučevanju negativnih učinkov uporabljanja soli, so angleški in nemški znanstveniki dali naslednje poročilo: uporaba soli za preprečevanje zamrzovanja cestišča je potrebno takoj prepovedati, da ne bo še več nesreč in škode.

Sol uničuje obcestno rastlinstvo, predvsem v mestih, kjer je zelenih površin že tako malo in se zrak zaradi njihovega uničevanja še bolj zastruplja. Zelenne površine so pljuča mesta in filtri za prečiščevanje zraka, ki je ob voznih površinah najbolj umazan.

Sol pospešuje korozijo metala 300-krat hitreje in povzroča in podvozi vozil, gumah, zavorah in oseh težke okvare. Največkrat te okvare nastopijo nekaj mesecev po zimi, tako da pravega krivca za odpadlo kolo, zlomljeno podvoze ali zavore, ki naenkrat odpovedo zaradi preperelosti in korozije, sploh ne moremo najti. Najtežje okvare

povzroča sol na zavornem mehanizmu sistema disk plošč, ki je sedaj najpogostejši pri osebnih vozilih. Pri težkih vozilih maši zračne ventile, medtem ko na trolejbusih povzroča preveliko oksidacijo stičnih ploskev, zaradi česar so ta vozila v zimskem času mnogočkrat v okvari.

Tretji razlog zoper uporabo soli pa je, da ona sploh ne izboljša varnosti prometa v takšni meri, da bi bila njena uporaba upravičena. Sol odtaja cestno površino le delno in neenakomerno, da je voznja po takšni površini včasih še bolj nevarna.

Najhuje in najbolj nevarno pa je njeno psihološko dejstvo, ker vozniki mislijo, da na posojenem cestišču vozila ne bo zanašalo in da lahko vozijo z navadno poletno hitrostjo in da niso potrebne večje zavorne razdalje.

Sol povzroča tudi hude poškodbe cestne površine (asfalta in betona). Ceste, na katerih so posipavali sol, je treba večkrat popravljati od tistih, kjer soli niso uporabljali. Betonska cestišča sol popolnoma uniči, da so kasnejše obnove nemogoče, ker se nova betonska masa ne spaja s staro površino.

Strokovnjaki menijo, da je za cestna podjetja, ki nimajo dovolj sredstev, da bi nabavila nove in neškodljive kemikalije zoper zmrzovanje, najboljše, da posipajo cestišča z grobim peskom, ker je ta še vedno učinkovit, najcenejši in njegova uporaba ne povzroča dodatne škode na cestišču in vozilih.

SIGMA za svoje upokojece

Ze nekaj let se podjetje „SIGMA“ v Ptujem ob novem letu spomni svojih upokojecev. Povabi jih, da si ogledajo, kako podjetje napreduje in kako kolektiv živi in gospodari. Tudi za minulo staro leto smo bili povabljeni vsi upokojevc v podjetje, kjer smo bili s strani direktorja, predsednika delavskega sveta, sindikata in drugih vodilnih delavcev zelo lepo sprejeti. Pokazali so nam podjetje in pojasnili, s kakimi težkočami in dosežki so se v lanskem letu srečali in kako so vse lepo uredili. Na vse nas je ogled podjetja napravil najlepši vtis. Reči je treba, da je v podjetju res lepo, vsi prostori so zasedeni večinoma s novimi stroji, da ni več nobenega praznega kottička in da se podjetje trudi za dvig strokovnega usposabljanja članov. Posebno je vredno pohvaliti to, da se število delovnih mest povečuje, ne pa zmanjšujejo kot je to kje drugje in, da ima vedno več naših ljudi za zaposlitev in kruh.

Po obisku podjetja smo imeli zakusko in se pomenili o vsem ter si želeli srečno novo leto in da bi se zopet videli. V imenu vseh upokojecev podjetja se najlepše zahvaljujem vsem v podjetju za sprejem in v imenu vseh upokojecev želim vsem članom kolektiva obilo sreče pri delu in uspehov polno novo 1973. leto!

STEFAN VRTIČ

kino

SLOV. BISTRICA

20. in 21. januarja: dom. film LOV NA JELENE; 24. in 25. januarja: am. stand. bar. film KDO JE MORILEC.

LJUTOMER

20. in 21. januarja: am. barv. film NA SEVERU ALJASKE; 24. januarja: am. barv. drama DREVO SPOZNAVANJA.

PTUJ

17. in 18. januarja: am. barv. voj. film NEVARNO POSLANSTVO; 18. januarja: ob 19.30 meh. barv. film EL SANTO; 19. januarja: meh. barv. film EL SANTO; 20. in 21. januarja: am. barv. zgodov. film POSLEDNJA DOLINA; 21. januarja: ob 10. uri in 15.30 am. barv. film RIO LOBO; 23. in 24. januarja: it. barv. krimin. film JEGULJA ZA TRISTO MILIJONOV; 24. januarja: ob 19.30 amer. barv. film POGREB TI PLAČA SARTANA.

dvojčki

GLAZER EMICA IN STANKO

opravke in ker je imel čas, da je obiskal še nas.

Emica in Stanko sta rojena 3. aprila 1963 na Rodnem vrhu in sta ena redkih dvojčkov, ki sta se rodila doma in to kar brez pomoči babice. Tudi njuni starejši sestri sta rojeni doma. Vsi otroci so bili zdravi, kljub temu, da družina ni imela nikoli lahkega življenja. Starši so posestniki in mnogo truda in dela je potrebno za vsakdanji kruh, zraven tega je Rodni vrh eden izmed najbolj odročnih in zaostalih krajev v občini.

„Ko sta prišla na svet dva, sem kar debelo pogledal,“ je dejal oče. Emica in Stanko sta zelo samostojna dvojčka, kljub temu, da doma drug brez drugega ne moreta biti. Oblečena nista bila nikoli isto, ker sta bila fant in dekle, pa tudi denarja ni bilo, da bi jima kupovali podobna oblačila. Kadar pa jima kupimo kakšno drugo uporabno reč, je to navadno ista, ker si tako želita.

V šoli ne hodita v isti razred. Emica hodi v četrti razred in se zelo rada uči, medtem ko Stanku učenje ne gre kaj prida od rok. Zelo rad „fura živino“, kladivo mu je vedno pri roki in že sedaj je videti, da bo boljši gospodar in naslednik posestva, kakor pa učenec. Zelo rad ima žogo, vendar pravega časa za igro nikoli ni. V Rodnem vrhu, kjer hodita v šolo je nepopolna osemletka, kajti višji razredi so v Podlehniku, tja pa bo v kasnejših letih potrebno precej pešačenja.

Bil je deževni jesenski dan, ko se je v našem uredništvu, moker do kože, oglasil njun oče in vprašal, če ju lahko prijavi. „Zakaj pa ne,“ smo mu odgovorili, zanimalo pa nas je še nekaj: „Kaj ste prišli v mesto samo zato, da bi se oglasili, pri nas in to ob tako slabem vremenu?“. Odgovoril nam je, da je imel še druge

MAJDA, NEVENA, DORKA IN BRIGITA

so najbolj vestne

Majda Rojko v letu ptice

Te deklice so vredne pravega občudovanja. Že drugo leto vztrajno hodijo k vadbenim uram točno ob določenem času. Takih manjka v našem TV društvu. Zato je vredno o njih nekaj spregovoriti.

Majda Rojko je skromna. Znašla se je po naključju v telovadnici ESS se je po lanskega leta. Takrat se je tudi prvič včlanila v naše društvo. Bila sem je posebno vesela, kot sem imela samo mlajše deklice in z njimi sem si težko pomagala pri vadbi. V začetku je bila plaha in nezaupljiva, kar je razumljivo za trinajstletno deklico, ki se je znašla prvič resno na orodjih. Moja prva naloga je bila, premagati njen strah, tega tudi v meni ni manjkalo, saj je bila že takrat tolikšna, kot sem sama. Hitro mi je uspelo pridobiti moč, ki sem s svojimi metodami počasi vnašala v njo. Nisem se pozabila njenih plahih očk in njenih „joj“. Vedno ga je uporabljala, preden je poskusila kak element posameznih vaj ali pri spodrsaljkih, ki so se jo še v začetku tako radi prijemali. Spodbudni stavki, z njimi ne skoparim nikoli, „saj ni nič zato, bo že šlo, samo več poguma in ne vznemiraj se pri

spodrsaljkih“, so ji krepili samozavest. Skok nad kozo, prej okoren, se je počasi zgladil. Postal je lep, lahek in varen, kot let ptice, o čemer se lahko tudi sami prepričate na sliki. Tudi na ostalih orodjih je približno enako. Erika

NAJBOLJŠI ŠPORTNIK OBČINE PTUJ ZA PRETEKLO LETO BO IZBRAN V SOBOTO

Kot vse leta poprej, bo tudi v tem mesecu ObZTK Ptuj organizirala izbor najboljšega športnika oziroma športnice iz ptujske občine. Ta tradicionalna prireditev bo letos v Narodnem domu v soboto, dne 20. januarja 1973 ob 18. uri. Zraven najboljših športnikov naše občine bodo prireditvi prisostvovali tudi naši olimpijci in drugi vrhunski športniki naše republike.

Prireditve bo popestrena z glasbenim sporedom, kjer bo sodeloval ansambel Petovja. Vse ljubitelje športa in druge, ki jih zanima ta enkratna prireditev vabimo, da se je udeležite. O poteku prireditve vas bomo obvestili v prihodnji številki.

FRANCI IN VINKO PŠAJD

Napisala sta nam pismo, v katerem je med drugim pisalo tudi to: „Tudi midva se prijavljava za srečanje dvojčkov, ki ga organizira vaš Tednik. Rojena sva 5. januarja 1946 v Jiršovcih, kjer sva od svojega rojstva pa vse do služenja kadrovskega roka živela skupaj pri svojih starših. Ko su naju poklicali v vojsko, je nisva služila skupaj, temveč ločeno in to je bilo za naju zelo težko. V družini nas je bilo sedem otrok. Midva sva bila rojena kot drugi in tretji in vsi smo živeli ter zdravi.“

Ko sva bila še mala, naša mati in oče z nama nista imela težave. Kolikor se spominjava nazaj v rana otroška leta, sva bila vedno enako oblečena če je le bilo mogoče. Bila sva zelo navezana drug na drugega in še sedaj sva najbolj srečna, kadar sva skupaj in lahko obujava spomine na pretekla leta kako sva jih preživela in kaj vse sva doživela v šoli. Bila sva si zelo podobna in še sedaj se nasmejava, ko se spominva, da naju celo naš ata ni dobro ločil in naju je vedno zamenjal pri imenih, ko naju je poklical.

Najina mama je bila gospodinja, oče pa je zaposlen v Mariboru. Ker

nas je bilo mnogo otrok, življenje v naši rani mladosti ni bilo lahko. Sedaj je že precej drugače, ker imajo že svoj kruh in mnogi že svoje družine in vedno je veselo, kadar se ponovno vsi zberemo pri svoji mami in očetu in ko zraven pripeljemo svoje otroke.“

„Lepo vas pozdravljata Vinko in Franci Pšajd.“

VIKEND – KAJ JE TO?

(Nadaljevanje z 12. strani)

vendar še vedno tečejo pogovori okoli kvadrature vikenda.

Črna gora: verjetno so le Črnogorci začasno rešili vprašanje vikendov. Vikend je vsaka zgradba, postavljena na turističnem območju ali takšnem, ki je primeren za oddih in ki se občasno uporablja. Lastnik vikenda lahko koristi le 45 kv. m površine, če je vikend večji, razpologla z ostalimi prostori ob določeni odkupnini občina, ki daje te prostore v najem turistom. Maksimalna površina 45 kv. m se lahko prekorači, če je družina lastnika večja od petih članov.

MOJE PRVO PISMO

Ker opažam, da se zelo poredko kdo oglasi iz našega kraja in sicer s Ptujске gore, sem se jaz odločila vam pisati.

Najprej se vam predstavim. Sem učenka 5. razreda osnovne šole na Ptujski gori, ime mi je Marija.

Sedaj vam pa naj opišem dogodek, ki se mi je pripetil pred kratkim.

Ko sem prišla iz šole, sem naredila domačo nalogo. Ker še ni snega, da bi se s sestro Marjetico sankali, sva se v kuhinji igrali z muco. Jaz sem jo povila v mojo bundo pa se je hotela rešiti in je zlezla v rovak, nekaj časa sem se še smejala in rekla mami: „Glej, kaj se godi, kakšno klobaso imam, takšno kot rovak.“ Kmalu mi je smeh izginil z obraza in so nastale solze v očeh. Obe s sestrico sva se začeli jokati, ker nisva mogli rešiti mačke. Končno sva mamoo poklicali na pomoč. Tako smo komaj rešili muco iz rokava. S strahom sva gledali mamoo, če ima tudi ona solze v očeh. Vendar se je mama tako smejala, da je imela solze.

Ta dogodek se mi je zdel ravno tak, kot takrat, ko sva z mamoo pomagali kravi spraviti telčka na svet.

Marija Eberl, 5. r., O.Š.
Ptujška gora

NAŠA VAS SPODNJA
POLSKAVA

Ko ste prebrali naslov, je verjetno vsak pomislil, kje je le ta vas. Če vam povem, da je to rojstna vas, v kateri je bil rojen naš pisatelj Anton Ingolič, boste našo vas takoj lahko našli na zemljevidu.

Ali morda ne poznate pisatelja Antona Ingoliča? Kdo izmed pionirjev se ni prebral Udarne brigade, Tajno društvo PGČ, Tonček Balonček, Zgodba o črnobeli ovčki in še mnogo drugih njegovih zgodb?

Hočem vam torej opisati rojstno vas pisatelja Ingoliča, kakršna je danes. To je precej obsežna gručasta vas, ki leži na zahodnem robu Dravskega polja. Sredi vasi je majhen trg z Marijinim stebrom, gasilskim domom in osnovno šolo. V vasi živijo kmetje, uslužbenci in delavci. Nekateri se vozijo na delo v Slov. Bistrico, Maribor in na Pragersko. V vasi imamo obrtno mizarstvo, kjer je zaposlenih okrog 80 ljudi; dve trgovini, kovača, gostilno in še nekaj drugih obrtnikov.

Med zgodovinske posebnosti spada prav gotovo cerkev, katere stavba je že iz leta 1686, ki hrani baročno opravo. Vas je povezana z Zg. Polskavo in Pragerskim. Skozi vas vodi cesta četrtega reda. Vaščani so že pred leti dali samoprispevek za asfaltiranje tega dela ceste, vendar se ni dovolj sredstev. Tudi potok Polskava, ki izvira pod Arenom na Pohorju in teče skozi vas, daje lep izgled. Ob potoki je v vseh letnih časih vedno živo. Poletni so stalni obiskovalci otroci, račke in gosi. V zimskem času pa služijo posamezni odseki potoka za naravno drsališče.

V neposredni bližini stoji grad Prajstan, ki se pojavlja v zgodovini že zelo zgodaj. Leta 1376 je bil last celjskih grofov; v letih od 1679 do 1782 je bil last studeniškega samostana. Leta 1635, ko je tudi ta predel zajel kmečki upor, je bil grad poškodovan, obnovljen pa leta 1643. Danes je ta grad preurejen v stanovanje, kjer stanujejo delavci kmetijskega posestva, ki spada h kmetijskem kombinatu Ptuj. Kmetijsko posestvo se je v zadnjih letih osredotočilo na pridelovanje hmelja, kar jim prinaša lepe dohodek.

Morda je zanimivo tudi to, kako razlagajo zgodovinarji ime „Polskava“. Vas je bila naseljena že v davni preteklosti. Saj so pohorski gozdovi nudili ljudem bogata lovišča in gozdne sadeže. Tako so prek ozemlja vodile važne poti.

Nase kraje so zasedli Iliri, nato Kelti, pozneje pa celo Rimljani. Ti so nekje v nasi okolici zgradili vojaško-naselbino Pultavio. Tako je

naša pisma

iz rimskega Pultavio nastala današnja Polskava. V dokaz za to naj navedem, da je v bližnjem gozdu v Veleniku, na koncu obronka tik ceste ohranjen usek ravne trase rimske ceste, ki je povezovala Celeo (Celje) s Petoviem (današnjim Ptujem). Na gozdnem grebenu pa so vidne antične gomile. Nekaj izkopanin, ki so jih našli v tem predelu, je ohranjenih v mariborskem muzeju.

Tudi šola, oz. šolsko poslopje ima svojo zgodovino. Staro je že 66 let, zgrajeno je bilo namreč 1905 leta. Kljub visoki starosti se šolska stavba ponosno razgleduje po vasi in je še vedno živa priča, kaj so judje s skupnimi močmi zgradili pred tolkimi leti.

Danes je to centralna osemletna šola s podružničnimi šolama v Zg. Polskavi in na Pragerskem. Šola res ni moderna. Manjka nam mnogo kaj! Vendar se v njej počutimo ugodno in je to naš drugi dom. Solo obiskujejo učenci iz bližnje in daljnje okolice.

In končno — kakšni so ljudje, ki živijo v tej vasi? Garajo na polju, pri živini in se tako pehajo za svoj obstoj. Znajo pa čuvati tradicijo svoje vasi in so ponosni nanjo. Iz kmečkih hiš veje topla domačnost, prisrčnost in poštenost. V svojih zahtevah znajo biti skromni in pošteno.

To je moja vas Sp. Polskava, v kateri živim že skoraj dvanajst let. Zato ni odveč, če pravim — moj! Moja Žnidarič, 6. b.
OŠ Sp. Polskava

ŠPORTNI DAN

Sonce je zaspano pogledalo izza gora. Snop svetlobe se je lesketajoče, kakor biseri razlil po trati, ki je bila pokrita z mrazom.

Vstala sem z mehkega ležišča. Ura je bila pol šest. Se omočična od spanja sem stopila v kuhinjo, kjer je prijetno zadisalo po kuhanem mleku.

Oblekla sem se in zagazila v megleno jutranjo tišino. Po beli cesti smo odrinili 5., 6. in 8. razredi na dolgo pot. Odpravili smo se v Pristavo, kjer stoji spomenik 4 padlim kurirjem postaje—Podlehnik 8 TV.

Hodili smo po jutranjem mrazu med vinogradi, po gozdovih, ki so že bili skoraj goli. Prijetno je šumelo po rjavem listju.

Dolga je bila pot. Začele so me boleti noge. Toda vztrajala sem. Vso pot sem mislila le na boj teh hrabrih kurirjev. Misli so mi vihrale kakor zastava v vetru.

Kmalu smo prišli do zaželenega mesta. Sanjava dolina, sredi katere se vije lesketajoča se Dravinja, porasla z vrhovi, grmičevjem in robidovjem, dolina, po kateri se vije bela cesta, ob njej so razstresene hiše, dolina, v kateri se je v 2. svetovni vojni bila smrt z življenjem. Nad njo je vladala nežna tišina, le Dravinja je rahlo šumela in veter se je poigraval z odpadlim listjem.

Zavili smo za belo hišo. Pred njo je bil majhen sadovnjak, v katerem je ponosno stal marmornat spomenik.

Stopila sem bliže. V marmor so bila vklesana imena 4 junaških kurirjev. Gledala sem v spomenik in veter mi je mešal lase.

Na levi strani je gorela sveča. Nemo sem gledala vanjo. Nisem mogla umakniti pogleda od nje; v njej je bilo nekaj, kar bi človek težko povedal. Ta sveča jim je gorela v čast, da so branili našo domovino pred sovražniki. Na spomeniku je tudi bil venec. Počasi in zamišljeno sem brala imena. Billi so ljudje, kakršni smo mi, v njih je gorela le ena misel: „svoboda“.

Ivan Tušek je iz knjige prebral

opis tega boja. Najbolj se mi je vtisnila v spomin vrstica: „Andrej je ranjen skril kurirčkovo torbo v Dravinjo, da je ne bi našli sovražniki. Nato je bilo konec življenja in usodo je moral prepustiti smrti.“ Da, boj se je začel 28. 9. 1943. Prišlo je 100 nemških vojakov in s 30 obroči so obkolili kurije. Orožja niso imeli veliko. Kolikor so imeli streliva, so jih hitro porabili. Potem so se bojevali tako rekoč z golimi rokami. Tudi mi smo prinesli nekaj cvetja. Počasi smo se odpravili nazaj v Podlehnik. Polni čustev in misleč na potek boja smo se vzpenjali v strmi hrib, za nami pa je ostajala tiha in nežna dolina. Dravinje v kateri se je v II. svetovni vojni bilo življenje mladih src s smrtjo.

Irena Podgoršek,
8. b. r. OŠ Podlehnik

NOVO LETO

Po vsem svetu zagori na silvesterski večer milijone lučk. Na milijone želja se vrne, ko kazalci ure kažejo polnoč. Vsak si zaželi novega leta, da bi bil srečen, zdrav in vesel in potem vso leto upa, da se mu bodo izpolnile želje. Čaka, da poteče vseh 365 dni, 365 noči, da se mu morda v katerem od njih izpolni želja.

Novo leto sem pričakovala doma v postelji. Spala sem takrat, ko je poteklo staro leto, vendar so se tudi meni tisti večer porodile želje. Vsem želim veliko sreče, vsem ljudem v svetu mir, dovolj kruha in tople dom.

Ne vem zakaj, toda prav na novoletni večer sem se spomnila na otroke v Vietnamu, kjer pričakajo novo leto na skrivaj in v strahu, da jim bodo jeklene ptice porušile dom in njihove drage. Pomislila sem nase in vedela sem, kako velika je razlika.

Na novoletni večer se je za oblaki utrnila zvezda, na novoletni jelki je dogorela svečka in je nastala moja želja: Naj zavlada mir, naj bo zemlja, svet brez sovraštva!

Verica Majerič,
5. r., OŠ Trnovska vas

PTIČEK LIŠČEK

Doma imamo ptička liščka. Kliče ga murko. Je zelo ljubeč. Nisem ga dobila ne za rojstni dan ne za god. Nekoč je imel mož dva ptička. Enega je ponudil nam. Oče ga je z veseljem sprejel. Imamo ga tako radi, da je postal murko naš družinski član. Vsako jutro nas zbudi z veselim žvrgolenjem. Tudi čez dan poje. Kadar mu kaj govorim, je ves srečen in zadovoljno prepeva. Če nima nič jesti, tako čvka, da mu nekaj moram dati. Ko se naje, začne peti. Pri petju obrača glavico sem in tja. Če začnemo jesti, je tudi murko. Na balkonu oponasa vrabce in lastovke. Če ga razjezimo, jezno čvka, da se moremo umakniti od njegove kletke. Zelo rad je radič in jabolčne olupke. Kruh, sir, mleko, sladkor, sol in slanin jedi ne sme jesti. Če odpremo vrata, začne preplašeno skakati in se umikati našim rokam. Če ga držim v roki, me s kljunom prav poteno opika. Enkrat na leto se ogoli. Kadar je na balkonu, se kopa, da je vsa stena mokra. Zvečer, ko spi, stisne glavo pod perut in takrat je videti kot mala žogica. V družini ima najraje mamoo. Nikoli se ne naveliča peti razen zvečer, ko je že utrujen. Zjutraj se prvi zbudi.

Murko je naš drugi družinski član in želim, da ne bi nikoli poginil. Majda Hedl, 5. a. r.,
OŠ Franc Osojnik, Ptuj

HOTEL SEM POSTATI
GASILEC

Peljal sem se iz šole. Pred mano se je dvigal črn oblak dima in grozde naznanjal, da nekje blizu gori. Radovednost me je pognala do hiše, pri kateri se je zgodila nesreča. Opazoval sem pogumne može, ki so poskakali iz gasilskih avtomobilov in pričeli reševati. Takrat sem tudi jaz sklenil, da bi rad pomagal ljudem ob podobnih nesrečah. Ob vpisu pionirjev v ptujsko gasilsko društvo sem se tudi jaz vpisal.

Že v začetku nismo imeli pravega mentorja. Ob vpisu so nam dejali, da vaje odpadejo le, če pada toča. Nekega petka, ko smo imeli napovedane vaje, je deževalo. Misli sem, da ne bi bilo dobro, če bi ostal doma. Nagovoril sem prijatelja in šel je z mano. Prišla sva do gasilskega doma. Počasi so prihajali še drugi, a ne vsi. Nekaj časa smo čakali. Ura je že odbila čas, ko bi se vaje morale pričeti. Nekaj časa smo se čakali, ker ni bilo nikogar, ki bi nas vodil, smo se razšli. Domov sem prišel do kože premočen.

Takrat sem sklenil, da ne bom več hodil k vajah. Tako so storiš skoraj vsi tisti, ki so šli zastonj na vaje v takem vremenu.

Pionir—gasilec nisem postal, upam, da bom imel več sreče, ko bom mladinec.

Janko Cafuta,
OŠ Martina Koresa,
Podlehnik

DEDEK MRAZ

Siva kučma bela brada ... Vsem je znana pesem ta, če jo postavimo v množino, se bolj se je razveselimo. Je za stare in pa mlade, ... sive kučme bele brade.

S tem povem vam jaz, da ni samo en dedek Mraz. Tu je takšen, tam drugačen, povsod z brado in kozuhom je zasačen.

Ko trda zima nas zajame, dedek Mraz gre čez poljane, dedkov Mrazov najmanj sto, saj vendar očka, mamica sta to.

Borut Fekonja,
5. a. r.,
OŠ Franc Osojnik, Ptuj

MLADINSKI AKTIV
KOG SPET DELA

Nekaj pred novim letom je na pobudo občinske konference zveze mladine Ormož spet pričel z delom aktiv na Kogu. V razgovoru z novim predsednikom Cirilom Zabavnikom smo zvedeli, da so že imeli en sestanek in se dogovorili o formiranju literarne in šahovske sekcije. Začrtali so si tudi program dela, v katerem so med drugim zapisali, da se bodo udeleževali dela drugih organizacij in društev v kraju ter sodelovali pri manifestacijah in drugih prireditvah, ki jih bo v tekočem letu organizirala občinska konferenca ZMS. Imajo tudi svoj kar dobro urejen prostor za sestajanje. Sedaj pripravljajo literarno večer, s katerim bodo počastili slovenski kulturni praznik — 8 februar.

Sedaj so v velikih finančnih težavah, vendar so prepričani, da s bo stanje kmalu izboljšalo. Tako bodo kupili nekaj gramofonskih plošč in delno uredili svojo sobo, da bo tudi družabno življenje mladih bolj zaživelo.

Aktiv sedaj šteje 58 mladink in mladincev, ki bodo s svojim delom gotovo veliko doprinesli k več razgibanosti kogovskega območja.

rezervirano za lujzeka

Dober den fsen fkup!

Zaj, gdo že v drugo polovico prvega mesca v novem leti pluvlemo, van moren povedati, da se je toto leto še kar vredik začelo. Vete, pri nas na deželi je pozimi pač tak, ke nemamo kokskega vejksega dela. Oprovimo živino, malo okoli voglof pogledamo, drva nasekamo te pa se v hiši za pečoj s koksniimi svinjskiimi kostmi „montramo“. Saj vena vete, da je zaj sezona svinjskih sedmin. V naši vesi je že fsoko utro tokšno dreje no cvileje, kdo prašički dušo spuščajo v večno pohrustaje. Ja, fšosik je resen hec, gdo koksi vrazji predstavnik svinjske rodbine mesore okoli voglof nagoja, namesto da bi mesori prašička lovili. Zaj pa se neke! Če te pri kerl hiši prašička kiali, se lepo priporočam za povabilo. Zagotavljan van da sen zadovoljen z zlo malin svinjskim darilom: Pet klobos, tri koline (če preveč po dreki ne smrdijo), zodjo taco, seveda s plecion vred no še poleg en flaskon vina. Če te mi fse to dali mo potli priša še dročn na koline.

No ja, heca je zadosti. Zaj še te poglednimo, kaj so nan napisali naši dopisniki. Gnes se mi je celo java Vanek iz Lotmerka. Poslušajte, ke nan je napisal:

Pozdrolveni Lujzek!
Veš drogi Lujs, jaz že od fsoga začetka štejen tvoj rezervirani kot, pa sen si reka — neje vrag, ke ti ne bi tudi jas enkrat neka črnega na belen napisal.

Zodjič si neke pisa o tisten tvojzen „gatepralnički“, za kerega moreš nositi vodo iz grabe na breg. Jas ti svetulven no predlogan, da odneseš na breg celo mlako, na gatepralik pa naredi klopotčove peroti pa boš resa tudi problem tvoje neelektrificirane mlake. Če veter pogoja mlaine neje vrag, da ne bi se tvojega pralnega stroja.

Tudi za tisti hčerin televizor ne bodi v strohi. Vsokj den boš vlija v jega malo mlečnega grijesa pa de ti cel den popeva no oddoja polulane plenice. Če Ti nede hteja na grijes funkcionirati pa mu vlij malo v prvi kanal šmarnico. Te boš vida, kak de meja čisto sliko no močen ton.

Zanošaš se tudi na domočo proizvodno tejacof. Nesi nan napisal kerih, tistih na štirih ali dveh nogah.

Naj še ti opišen kak smo letos v Lotmerki silvestrovali. Okej, igrola nan je znona „cigajner banda“, pili pa smo pristnega Ljutomerčana. To je najboljšo slovensko vino pa če glih zlobni jeziki provijo, da si je malo z našimi južnimi vini v „zloh-ti“. Če boš gdo priša v lotmerk na silvestrovoje, ti svtulven en recept:

Duma pusti zobe, na glavo si povezni železni pisiker pa z rešilnin avtom se pripelej... No, pa saj nede tak hujdo, saj vidiš, da se samo hecan. Lepo te pozdrovia lotmerški VANEK.

Serbus Vanč z Lotmerka!
Ker si moj friški dopisnik, te moren najpret v mojem rezerviranen kotiči praš lepo pozdraviti no ti izreči dobrodošlico med mojimi dopisniki. V zvezi s tistim, gatepralničkom, si mi da resen eno joko pametno zamisel. Jas ti priporočam, da di doš tvoj patent zaščitiš saj lahko dobiš zato Noblovo nagrado.

Z domačo proizvodnjo teličkof so resen vejke težove, še posebno zaj, gdo mamu že vsemogočna človeška no živalska kontracepcijskega borimo, da bi bil z mano že vsemogočna človeška no živalska kontracepcijska sredstva: Saj veš kak gre tista sen „Zato se s kontracepcijo borimo, da bil na svetu bi kak cepec manj...“

Kak vidim, ste na lotmeršen silvestrovoji resen luštno meli. Najbolj so se mi pcedile sline gdo si mi napisal, da ste Silvestra z dobrin Lutomerčanon doj zalivali. Če si je toti vaš vinček kaj v zlohti z južnimi vini jas ne vem, saj do zdaj še nesen najša v jen nibenga Slovenca, Srba, Hrvota ali kerega drugega predstavnik naših bratskih republik.

Tejko te po naj bo za gnes. Tebe Vanč no fse druge lepo pozdrovia Lujzek iz Priekije.

radijski program

NEDELJA, 21. JANUARJA: 6.00–8.00 Dobro jutro – vmes ob 6.05 Poročila; 6.30 Poročila – EP; 6.50 Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 Poročila; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila – Radijski in TV spored; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.50 Skladbe za mladino; 9.00 Poročila; 9.05 Srečanje v studiu 14; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 Se pomnite, tovariši; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45–13.00 Poslušalci čestitajo; 11.00–11.15 Poročila; 11.50–12.00 Pogovor s poslušalci; 12.00–12.10 Poročila; 13.00 Poročila; 13.15 Reportaža; 13.50 Domači ansambli; 14.00 Poročila; 14.05 Operne melodije; 14.30 Humoreska; 14.50 EP; 15.00 Poročila; 15.05 Športno popoldne; 17.00 Poročila; 17.05 Radijska igra; 17.42 Zabavni zvoki; 18.00 Radijski radar; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Zaplesite z nami; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

VSAK DELAVNIK je zjutraj naslednji program: 4.30–8.00 Dobro jutro – Poročila; vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Poročila – Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Poročila – EP; 6.50 Rekreatija; 7.00 Poročila; 7.15 EP; 7.25 Poročila – Radijski in TV spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 22. JANUARJA: 14.00 Poročila; 14.10 Amaterski zbori pojo; 14.30 Poslušalci česti-

tajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Heinz Hoetter; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno popoldne; 18.00 Poročila; 18.15 Zvoki iz vzhodnoevropskih dežel; 18.35 Interna 469; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Z ansamblom Štirje kovači; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Operni koncert; 21.30 Tipke in godala; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Popevke; 24.00 Poročila.

TOREK, 23. JANUARJA: 14.00 Poročila; 14.10 Kaj pripoveduje glasba; 14.30 Kvarter Jonaha Jonesa; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Od melodije do melodije; 16.00 Vrtljak; 16.40 Naš podlistek; 17.00 Poročila; 17.10 Dirigira Georg Solti; 18.00 Poročila; 18.15 V terek nasvidenje; 18.45 Svet tehnik; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Trio Avgusta Stanka; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Od premiere do premiere; 21.30 Lahka glasba; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Skladatelj Janko Jezovšek; 24.00 Poročila;

SREDA, 24. JANUARJA: 14.00 Poročila; 14.10 Komorni zbor; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Tenorist Ludvik Ličer; 16.00 Vrtljak; 16.40 Čipolot symphony orkestra; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbena galerija; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Poročila; 18.15 Glasbene vinjete; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Simfonični orkester – v odmoru: „Kulturni globus“; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 25. JANUARJA: 14.00 Poročila; 14.10 Mladina poje; 14.30 Sestanek instrumentov; 14.40 Enajsta šola; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Haydnove simfonije; 16.00 Vrtljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Zabavni orkester RTV Ljubljana; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Znanstveniki pred mikrofonom; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Jožeta Privška; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturmo; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Simfonična literatura; 24.00 Poročila.

PETEK, 26. JANUARJA: 14.00 Poročila; 14.10 Otroške pesmi; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Glasba Ferda Juvanca; 16.00 Vrtljak; 16.40 Orkester Hollywood Pops; 17.00 Poročila; 17.10 Operni koncert; 17.50 Človek in zdravje; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Rudija Bardorferja; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Tekmovanje pevskih zborov; 20.30 Top–pops 13; 21.15 Oddaja o pomorščakih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

Trgovsko podjetje »IZBIRA« PTUJ – poslovalnica »CICIBAN«

V Prešernovi ulici 1 obveščata cenjene potrošnike na veliko razprodajo:

FANTOVSKÉ HLAČE 4–16 let 27,00 do 40 – din
MOŠKE HLAČE 63, – din
DEKLISKE RAZTEGLJIVE HLAČE 4–12 36,50 din
ŽENSKÉ BLUZE, zelo lepe, velur 49, – din

NA VOLJO SO VAM SE VSA DRUGA OTROŠKA OBLAČILA V VELIKI IZBIRI IN NIZKIH CENAH.

Se priporoča kolektiv

T. P. IZBIRA »CICIBANA«, Prešernova ulica 1, v Ptuj

DELAVCI IN UPKOJENCI, SAMOUPRAVNI IN VODSTVENI ORGANI TOZD!

Izplačevanje osebnih dohodkov in pokojnin na hranilne knjižice je znatna pomoč pri ukrepih za stabilizacijo gospodarstva. Sleherna delovna organizacija ima od tega korist, pravtako pa tudi vsak delavec in upokojenec, ker sredstva obrestujemo po 7,5 %.

S skupnimi napori bomo lažje premagali težave. Zato razmislite in se odločite!

KREDITNA BANKA PTUJ

tu spored

SOBOTA, 20. JANUARJA: 18.00 Obzornik; 18.15 Kraljevič in berač; 18.45 Filmska burleska; 19.10 Mozaik; 19.15 Humoristična oddaja; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 20.30 Pesem s čolna in ceste; 21.15 Na poti k zvezdam; 21.40 Arsene Lupin; 22.30 TV kažipot; 22.50 Poročila.

NEDELJA, 21. JANUARJA: 8.50 Po domače z zadovoljnimi Kranjci; 9.20 Mestece Peyton; 10.12 Kmetijska oddaja; 10.55 Mozaik; 11.00 Otroška matineja; 11.50 Poročila; 11.55 TV kažipot;

NEDELJSKO POPOLDNE: 18.05 Poročila; 18.10 Grenak kruh; 18.10 Gonja; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Šoferji; 21.20 Jazz; 21.35 Športni pregled; 22.05 POROČILA.

PONEDELJEK 22. JANUARJA: 17.45 Zmajevе težave; 18.00 Risanka; 18.15 Obzornik; 18.30 Gvajana, dežela voda; 18.55 Mozaik; 19.00 Mladi z mlade; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 E. Petrovič: Mileva Einstein; 21.35 Kulturne diagonale; 22.25 Poročila.

TOREK, 23. JANUARJA: 17.45 Srečni metulj; 18.10 Risanka; 18.15 Obzornik; 18.30 Moški zbor Stane Zagar; 18.55 Mozaik; 19. Infekcijske bolezni; 19.20 S kamero po svetu; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Mi med seboj; 21.35 R. Bratny: Kolumbovič; 22.25 Jazz; 23. Poročila.

SREDA, 24. JANUARJA: 17.45 Prigode psa Civila; 18.10 Obzornik; 18.25 Na sedmi stezi; 18.45 Znanost in ekonomika; 19.10 Mozaik; 19.15 Zabavna glasba; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Celovečerni film; ... Likovni nokturmo: ... Poročila.

ČETRTEK, 25. JANUARJA: 17.45 Otroški spored; 18.15 Obzornik; 18.30 Družčina Jehu; 18.55 Opice, človeku podobne opice in ljudje; 19.05 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.25 Kam in kako na oddih; 20.40 Četrtekovi razgledi; 21.30 Slovo Andreja Vitužnika; 22.05 D. Šostakovič: Katarina Izmajlova; 22.50 Poročila.

PETEK, 26. JANUARJA: 17.45 Kuhinja pri violinskem ključu; 18.15 Obzornik; 18.30 Profesor Baltazar; 18.40 Vzgojni problemi; 18.50 Pet minut za boljši jezik; 18.55 Mozaik; 19.00 Kratek film; 19.15 Naš ekran; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 iz zakladnice svetovne književnosti; 23.15 Poročila.

SOBOTA, 27. JANUARJA: 12.55 Kitzbuehel: Smuk za moške; 15.30 Državno mladinsko prvenstvo v rokometu; 16.30 Košarka Partizana: Beograd; 18.00 Obzornik; 18.15 Kraljevič in berač; 18.45 Filmska burleska; 19.10 Mozaik; 19.15 Humoristična oddaja; 19.45 Risanka; 19.50 Cirkak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Pesem s čolna in ceste; 21.30 Na poti k zvezdam; 21.45 Arsene Lupin; 22.35 TV kažipot; 22.55 Poročila.

ZAHVALA

Ob nepričakovani in tragični izgubi, ki nas je doletela s smrtjo našega moža in očeta

CIRILA CEBEKA

iz Sel

se pristrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za spremstvo na zadnji poti; kolektivu farme bekonov za pomoč ter gasilcem za pomoč pri pogrebu.

Še enkrat: iskrena hvala vsem!

Zalujoči: žena Marija, sinovi Jože, Tonček in Igor. Sela, 14. januarja 1973

Brezniški gasilci izbrali najlepšo

Od leve - Irena Bombek, Marta Bombek in Mimica Zidar

Vas Breznice pri Podgorcih v Slovenskih goricah je odročen, manj znan kraj; vendar tudi tam živijo ljudje, ki si po naporjem delu zaželijo razvedrila, družabnosti in zabave.

Breznice je majhna vasica, raztresena po hribih in dolinah Slovenskih goric z slabimi zvezami proti Ormožu in Ptujju. Leta 1953 je stekla akcija za gradnjo kulturnega doma, namenjenega tudi gasilski organizaciji. Čeprav takrat, ob pobudi za novi skupni dom, vaščani niso čutili nobene potrebe po gasilski organizaciji, razen po skupnem kotičku; si danes brez te humane gasilske organizacije ne morejo zamisliti nobenega kulturnega in zabavnega življenja v vasi. Vse delovne zmage proslavijo

skupno v svojem domu, kjer deluje tudi mladinska organizacija, ki je vsa vključena v gasilske vrste.

Gasilska zveza si je pred kratkim nabavila novo motorno brizgalno, ki jo je dobilo na kredit in to je njihova prva zadolžitev v vseh letih njihovega delovanja, vendar so sklenili, da bodo dolg poravnali v najkrajšem času. Priredili bodo razne kulturno zabavne prireditve s katerimi bodo prišli do finančnih sredstev, ki jih potrebujejo za odplačilo kredita. Na eni takšnih prireditev so izbrali tri najlepše udeleženke prireditve, tri dekleta, ki so v dvorani sprejela največ glasovnih točk. Naslov najlepše je pripadel Marti Bombek, gostilničar-ki iz Podgorc.

VARČEVALCI!

Kreditna banka Ptuj

sporoča, da od 22. januarja 1973 vpisuje v hranilne knjižice obresti za leto 1972.

mali oglasi

ZAKONCEMA nudim takoj vseljivo stanovanje v okolici Ptujja. Podrobnosti po dogovoru. Naslov v upravi.

PRODAM osebni avtomobil znamke SIMKA, zelo dobro ohranjen. Franc Zelenik, Štuki 10.

UGODNO PRODAM odlično ohranjeno kuhinjsko kredenco. Vprašajte pri Pavalec, Ormoška cesta 4, Ptuj

POSESTVO S HIŠO ob asfaltni cesti blizu avtobusne postaje prodam. Stanko Holcer, Skoke 16, p. Orehova vas.

OPREMLJENO SOBO za eno ali dve osebi na Mariborski cesti 16 oddam. Interesenti se naj oglasijo pri Janezu Murku, Vespazianova 4, Ptuj.

KMETOVALCI! Na zalogi imamo kvalitetne tridelne traktorske brane po 2.250 din. Izdelujemo puhalnike, zračni sistem po 3.400 din. Kleparstvo Edi Voljč, Ormož, tel. 70-027.

IŠČEM DEKLE za pomoč v gostilni. Gostilna Finžgar, Pragersko.

TEDNIK izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Vošnjakova 5. - Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Anton Bauman. Izhaja vsak četrtek. Tek. račun pri SDK Ptuj, št. 52400-603-30458. - Tiska Mariborskitisk, Maribor, Svetozarevska ulica 14.

HOROSKOP

OVEN: Vaša tovarišica veliko ve pa ni dobra. Družba odide, temnolasa ostane in čaka. Posledice razmerja se pokažejo v soboto. Nekdo se vedno misli, da niste pri pravi. Ne prosite več.

BIK: Klepetava oseba vam postaja vedno bolj prijetna. Pogrešano razumevanje najdete na sprehodu v gozdu. Pred velikim poslopijem boste izvedeli veselo vest. Srce se odloči.

DVOJČKA: Po dolgem času zaide med mlajše, ki vam naložijo ponosno dolžnost. Ponujeno dvorjenje odpravite po tihem in na hitro. Disciplina vam bo pomagala, da boste doživeli lepo pomlad.

RAK: Všeč ste starejšemu tovarišu. Varujte se srečanja pod ogledalom ob dolgi mizi. Svoji bodo zopni, zato je vzemite nekaj časa zanje. Uteho najdete pri vaši simpatiji.

LEV: Svet bo lepši šele spomladi. Obljubljeno prinese črnogledi sorodnik. Opazovanje okolice vam pove, kaj je narobe. Za vas bi bilo zelo dobro, če bi šli po stopinjah zvestega srca.

DEVICA: Za vas se bo zavzel nič kaj ugleden znanec. Vaša ljubezen se uveljavi, čeprav ne bo dote. Dober prijatelj postane navidezno domisljiv. Prijeten občutek ob ljubezenskem kramljanju.

TEHTNICA: Velike denarne zadeve prihajajo iz majhne hiše. Veselje ob prijaznih pogledih temnolase osebe. Slučajno srečanje pomaga dohieteti zamujeno zabavo. Slab posel za vaše sposobnosti!

ŠKORPIJON: Lanska ljubezen se bo ponovila do nedelje. Odločitev bo padla pri obloženih mizi, ko boste vsi skupaj. V majhni izbi vam bo lepo, samo če boste hoteli. Sorodnica že dela za vas.

STRELEC: Veselje vam prineseta dve stvari za delo. Neodločna oseba postaja dolgočasna, vi pa neučakani. Zelite si veseli dogodek, vendar brez dela ni plačila. Stopite hitreje!

KOZOROG: Sebi še ne znate pametno svetovati pa že drugim solite pamet. Lepo urejena zunanost je všeč sorodnikom, vendar zahtevajo več. Bodite previdnejši, saj imate opravka s pametnimi.

VODNAR: Zelo hitro narašča ljubezen, ki ste jo sklenili na prostem. Finančno trden položaj vam omogoča gosposko pojedino. V lepem spominu ostane torek. Sorodniki lažejo.

RIBI: Mlajšemu boste nekaj kupili zato, da bo starejša zvesta. Odzvali se boste povabilu tiste osebe, ki vas že dalj časa rada gleda. Delovne dneve vam podaljšajo zaradi zaslužka.

KAVČ IN MIZICO S FOTELJI ugodno prodam. Keleminova 16, Maribor, II. nadstropje - desno.

PO UGODNI CENI prodam dobro ohranjeno dnevno sobo. Naslov v upravi.

7 MESECEV starega lovskega psa prodam. Mestri vrh 94.

IŠČEM ŽENSKO za trikrat tedensko (od 10. do 13. ure) pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

PRODAM GUMI VOZ 14-15-13 colske gume. Jože Tomc, Laznica 14, p. Škofljica.